

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ
ΚΕΝΤΡΟΥ
ΧΑΝΙΩΝ

Τεύχος 6

Χανιά Αύγουστος, Σεπτέμβριος Οκτώβριος 1992

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
ΤΟΥ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Περιοδική έκδοση του Πνευματικού Κέντρου Χανίων.
Διανέμεται δωρεάν.

Έρευνα - Επιμέλεια ύλης : **Ζαχαρένια Σημανδηράκη**
Κείμενα Γεν. Γραμματέυς Π.Κ.Χ.

Καλλιτεχνική Επιμέλεια: **Νίκος Ράμμος**
Μέλος Δ.Σ. Π.Κ.Χ.

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: **Γεώργιος Πελεκανάκης**
Κισάμου 9 Τηλ. 27001

Διεύθυνση: Πνευματικό Κέντρο Χανίων
Νομαρχιακό Μέγαρο, Γ' όροφος
Πλατεία Ελευθερίας, Χανιά
Τηλ. (0821) 40525

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Π.Κ.Χ.

Πρόεδρος: **Νομάρχης Χανίων, κ. Αντώνης Γρηγοράκης**
Αντιπρόεδρος: **Δήμαρχος Χανίων, κ. Γιώργος Τζανακάκης**
Γεν. Γραμματέυς: **Ζαχαρένια Σημανδηράκη**
Μέλη: **Εμμ. Παπαδάκης, Ιωάν. Αρετάκης,**
Αικ. Αλέξη, Πέτρος Ζησάκης,
Λύσ. Κοββατζής, Νικ. Ράμμος
Αναπλ. Μέλος: **Μαρ. Παπαδόπετρου**

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ Π.Κ.Χ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Τα Νέα του Π.Κ.Χ.
- Ειδήσεις
- Εκδηλώσεις Αυγούστου, Σεπτεμβρίου, Οκτωβρίου 1992
- Οι πολιτιστικοί Φορείς του Νομού μας
- Νέες Εκδόσεις
- Τα Χανιά - Ο Τόπος μας
- Ελλάδα δεν είναι μόνο τα Χανιά
- Ψήγματα

Τεύχος 6

Χανιά Αύγουστος, Σεπτέμβριος Οκτώβριος 1992

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ Π.Κ.Χ

Με εξαιρετική επιτυχία πραγματοποιήθηκαν την Τετάρτη 28 Οκτωβρίου 1992, τα εγκαίνια της έκθεσης φωτογραφίας του Βασίλη Σημαντηράκη, Γεν. Προξένου της Ελλάδας στην Αμβέρσα Βελγίου, που διοργάνωσε το Πνευματικό Κέντρο Χανίων, στην Αίθουσα Εκθέσεων Σύγχρονης Τέχνης (Δημοκρατίας 81). Παρέστησαν ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Ειρηναίος, ο Νομάρχης και Πρόεδρος του Πνευματικού Κέντρου Χανίων κ. Αντώνης Γρηγοράκης, ο Αστυνομικός Επιθεωρητής κ. Σκαλιδάκης, ο Διοικητής της 115 Π.Μ. Σμήναρχος κ. Αθανασάκος, ο Διευθυντής Εσωτερικών Νομαρχίας Χανίων κ. Ε. Κοσμαδάκης, ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Δ. Βλησίδης, ο πανοσιολ. αρχιμ. Ηγούμενος Μονής Γωνιάς και γυμνασιάρχης κ. Ιγνάτιος Χατζηνικολάου, ο Διευθυντής της ΟΑΚ κ. Α. Παπαδερός, εκπρόσωπος του Γεν. Γραμματέα Αθλητισμού κ. Κ. Βιρβιδάκη, ο πολιτευτής κ. Γ. Καλαϊτζάκης, πολλοί προϊστάμενοι Δημοσίων Υπηρεσιών, πολλοί πρόεδροι και μέλη πολιτιστικών σωματείων και φορέων από την πόλη και τον υπόλοιπο νομό Χανίων, μέλη του Δ.Σ. του Πνευματικού Κέντρου Χανίων και πλήθος κόσμου που γέμισε ασφυκτικά τους δύο ορόφους της Αίθουσας Εκθέσεων, αλλά και τα πεζοδρόμια γύρω από αυτήν. Την εκδήλωση άνοιξε με μικρή εισήγηση της η Γεν. Γραμματέας του Π.Κ.Χ. Ζαχαρένια Σημανδηράκη η οποία είπε:

«Αγαπητοί Φίλοι,

Το Πνευματικό Κέντρο Χανίων, με ιδιαίτερη χαρά σας υποδέχεται στην Έκθεση Φωτογραφίας "ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΑ", που εγκαινιάζεται απόψε. Το Πνευματικό Κέντρο Χανίων διοργάνωσε αυτήν την Έκθεση θέλοντας να δώσει την ευκαιρία στον φωτογράφο - καλλιτέχνη κ. Βασίλη Σημαντηράκη, Γενικό Πρόξενο της Ελλάδας στην Αμβέρσα Βελγίου, να εκθέσει έργα του για πρώτη φορά και στη γενέτειρά του, μετά τις επιτυχημένες εκθέσεις του στο εξωτερικό. Ο Βασίλης Σημαντηράκης γεννήθηκε στα Σημαντηριανά Κισάμουν, τελείωσε το Α' Γυμνάσιο Αρρένων Χανίων και σπούδασε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Με υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Διεθνές Δίκαιο στο Παρίσι, στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης. Είναι διπλωμάτης καριέρας, Σύμβουλος Πρεσβείας Α, και υπηρετεί, όπως προαναφέρθηκε, ως Γενικός Πρόξενος της Ελλάδας στην Αμβέρσα του Βελγίου, αλλά παράλληλα ασχολείται και με τη λαογραφική έρευνα του τόπου του και την φωτογραφία, ενώ πρόσφατα ο ΕΟΜΜΕΧ εξέδωσε και κυκλοφόρησε το βιβλίο του "ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΚΑΜΙΝΑΔΕΣ". Έχει εκθέσει φωτογραφικά έργα του σε επτά εκθέσεις στο εξωτερικό, στην Αμβέρσα και στις Βρυξέλλες. Η σημερινή έκθεση, αγαπητοί μας φίλοι, είναι μια απόδειξη ότι, άσχετα από την επαγγελματική ενασχόληση του κάθε ενός, άσχετα από το πόσο μακρινά από τον τόπο του ζει και εργάζεται κάποιος, όταν ο ίδιος πραγματικά το θέλει, οι δεσμοί με τη γη, τους ανθρώπους, την οικογένεια, παραμένουν σταθεροί και δυνατοί και γιγαντώνονται με κάθε χιλιόμετρο απόστασης. Οι φωτογραφίες του Βασίλη Σημαντηράκη αποτελούν τη μαρτυρία του μεγάλου δεσμού του με τις ομορφιές της πατρίδας του, αλλά και την ποιητική εναισθησία, πάθος και ικανότητά του να ανακαλύπτει εικόνες ξεχασμένες και φθαρμένες από το πέρασμα του χρόνου. Ο βράχος, η ελιά, η καμινάδα, το εγκαταλελειμμένο σπίτι, είναι οι μορφές και τα σχήματα στις φωτογραφίες που εκτίθενται εδώ σήμερα. Είναι ένας ξεχωριστός τρόπος έκφρασης και ανάδειξης απλών αλλά τόσο σημαντικών πραγμάτων, μια πρόσκληση στην ηρεμία και αναπόληση, γαλήνια ξεκούραση του ματιού και του νου, στον τόσο σκληρό και "εκσυγχρονισμένο" κόσμο μας.

Αγαπητοί μας φίλοι,

θέλουμε να σας ευχαριστήσουμε θερμά που μας τιμάτε απόψε με την παρουσία σας.

Ευχαριστούμε επίσης και συγχαίρουμε τον Διπλωμάτη αλλά και ευαίσθητο καλλιτέχνη Βασίλη Σημαντηράκη και τον ευχόμαστε να ανέβει τα ψηλότερα σκαλοπάτια της καριέρας του, πάντα κοντά στις ρίζες του και πάντα δεμένος με τη χρυσοκλωστή της Κρητικής γενιάς του.

Ο Νομάρχης και Πρόεδρος του Πνευματικού Κέντρου Χανίων κ. Γρηγοράκης θα απευθύνει δύο λόγια και θα κάνει τα εγκαίνια της Έκθεσης.»

Ο κ. Νομάρχης παίρνοντας το λόγο είπε:

«Αγαπητοί Φίλοι, ως Πρόεδρος του Π.Κ.Χ. με χαρά σας καλωσορίζω στην Έκθεση φωτογραφίας του κ. Βασίλη Σημαντηράκη, ενός ξενιτεμένου, λόγω επαγγέλματος Κρητικού, που όμως δεν ξέχασε την καταγωγή του. Και είναι ευτυχής συγκυρία που τα εγκαίνια της έκθεσης συμπίπτουν με τη σημερινή Εθνική Εορτή. Γίνεται έτσι περισσότερο έντονος ο συμβολισμός του αγώνα για τη διατήρηση της εθνικής κληρονομιάς, μέσα από το πνεύμα του Έλληνα, που σε καιρό πολέμου και σε καιρό ειρήνης αγωνίζεται για τη διατήρηση της ταυτότητας του, για την ελευθερία στη σκέψη και στη ζωή. Και είναι βέβαιο ότι ο αγώνας αυτός του πνεύματος με τον αγώνα για την καθημερινή επιβίωση, θα συνεχισθεί και ο Ελληνισμός μέσα απ' τους αιώνες θα επιβιώσει. Η αποψινή εκδήλωση πραγματικά μου έδωσε κι ένα προβληματισμό: βλέπετε, δίπλα από εδώ, πολύ κοντά, γίνεται μια τεράστια προσπάθεια με το Συμβούλιο του Πνευματικού Κέντρου Χανίων, του οποίου έχω την τιμή να είμαι Πρόεδρος, κάνουμε ένα αγώνα να αποπερατώσουμε ένα πανέμορφο κτίριο, όπως έχει σχεδιασθεί, και απόψε βλέποντας το πόσο στενός είναι ο χώρος για να χωρέσει του Χανιώτες που διψούν για πολιτιστικές εκδηλώσεις, είμαι βέβαιος ότι αυτό το κτίριο θα είναι απαραίτητο πολύπλευρα για την πόλη των Χανίων. Κύριε Σημαντηράκη, όταν τελειώσουμε με το καλό το ωραίο κτίριο πολύ κοντά από εδώ, θα θέλαμε να σας παρακαλέσουμε από τώρα να μας δώσετε την ευκαιρία να κάνουμε άλλη μια έκθεσή σας, πιο εμπλουτισμένη με περισσότερα έργα που μέχρι τότε θα έχετε, ώστε να τα αναπτύξουμε πύο πολύ στο κτίριο το καινούργιο. Και πάλι σας ευχαριστώ και με τις σκέψεις αυτές κηρύσσω την έναρξη της Έκθεσης που θα διαρκέσει αρκετές μέρες και θα δοθεί ή ευκαιρία σε όλους τους Χανιώτες να την επισκεφθούν. Σας ευχαριστώ.»

Κατόπιν το λόγο πήρε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου ο οποίος είπε:

«Και εγώ θέλω να εκφράσω τη δική μου τη χαρά για την σημερινή, μια ακόμη ωραία εκδήλωση του Πνευματικού Κέντρου Χανίων, να συμφωνήσω με τον κ. Νομάρχη σε όσα είπε και ως προς τη σημασία της σημερινής εκθέσεως με τη σημερινή εθνική εορτή, αλλά επίσης και για την ανάγκη υπάρξεως ενός χώρου και εύχομαι από τη δική μου την πλευρά να τελειώσει γρήγορα το έργο και να μπορέσει να στεγάσει και άλλες εκθέσεις και άλλες δραστηριότητες όπως τη σημερινή. Ως προς τον αίτιο της βραδιάς τον κ. Σημαντηράκη θέλω να τον συγχαρώ παρὰ πολύ σαν Έλληνα διπλωμάτη, σαν Έλληνα πνευματικό άνθρωπο ο οποίος διαπρέπει στο εξωτερικό. Είναι πάντα τέτοιοι άνθρωποι το καμάρι μας και όσες φορές συναισθανόμαστε ότι τέτοιοι Έλληνες εκπροσωπούν την Ελλάδα στο εξωτερικό με οποιαδήποτε άλλη ιδιότητα αλλά επίσης και με την καλλιτεχνική ιδιότητα, αισθανόμαστε οπωσδήποτε χαρά και υπερηφάνεια. Θέλω να συγχαρώ τον κ. Σημαντηράκη - συμβαίνει να τον έχω γνωρίσει από μικρό και χαίρω πάρα πολύ για το ύψος της ωριμότητας, της καταξίωσης στο οποίο ευρίσκεται τώρα. Εύχομαι να συνεχίσετε το έργο σας σε όλους τους τομείς, και στον καλλιτεχνικό και στο δικό σας επιστημονικό και στο διπλωματικό τομέα και να συνεχίσετε να είστε το καμάρι της περιοχής μας η οποία υπερηφανεύεται για σας και εύχομαι επίσης στο Πνευματικό Κέντρο, κ. Νομάρχα, να προοδεύει, να παρουσιάζει εκθέσεις και εκδηλώσεις σαν την αποψινή και να στεγασθεί γρήγορα στο σπίτι του.

Στη συνέχεια ο κ. Βασ. Σημαντηράκης ξενάγησε τον κ. Νομάρχη και τους υπόλοιπους προσκεκλημένους στους δύο ορόφους της έκθεσης, ενώ στο τέλος προσφέρθηκαν αναψυκτικά και γλυκά.

Πάντως είναι γεγονός, όπως άλλωστε τόνισε και ο κ. Νομάρχης, ότι ο χώρος στάθηκε πολύ στενός για να χωρέσει τους Χανιώτες φιλότεχνους που κατέκλυσαν την Αίθουσα

Εκθέσεων και τα πεζοδρόμια στην οδό Δημοκρατίας.

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟ - ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ:

Ο Βασίλης Σημαντηράκης γεννήθηκε στα Σημαντηριανά Κισάμου. Τελείωσε το Α' Γ.Α.Χ. και σπούδασε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Με υποτροφία του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Διεθνές Δίκαιο στο Πανεπιστήμιο της Σορβόνης. Είναι διπλωματικός (Σύμβουλος Πρεσβείας Α) και υπηρετεί ως Γενικός Πρόξενος της Ελλάδας στην Αμβέρσα του Βελγίου. Ασχολείται με τη λαογραφική έρευνα του τόπου του και τη φωτογραφία και πρόσφατα ο ΕΟΜΜΕΧ εξέδωσε το βιβλίο του "ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΚΑΜΙΝΑΔΕΣ".

Έχει εκθέσει φωτογραφικά έργα του:

- ΤΟ 1990
 - Στο Ελληνικό Κέντρο Αμβέρσας
 - Στην Καλοκαιρινή φωτογραφική έκθεση Δήμου Αμβέρσας
 - Στο Λύκειο ΑΘΗΝΑΙΟΝ Sint Niklaas
- Το 1991
 - Στον Πολιτιστικό Κύκλο Τελωνείων Αμβέρσας
 - Στην Καλοκαιρινή Έκθεση Antwerpse Waterwerken
 - Στον Πολιτιστικό Κέντρο Genk
- Το 1992:
 - Στο Πολιτιστικό Κέντρο De Maalbeek στις Βρυξέλλες

Οι φωτογραφίες του Βασίλη Σημαντηράκη αποτελούν μαρτυρία του μεγάλου δεσμού του με τις ομορφίες της γενέτειράς του και της ικανότητάς του να ανακαλύπτει εικόνες ξεχασμένες και φθαρμένες από το πέρασμα του χρόνου.

Τα θέματα, μεγαλειώδη στην απλότητά τους, προϋποθέτουν ποιητική ευαισθησία και πάθος για την ανακάλυψη της σπανιότητας και της ωραιότητας. Μέσω του φωτογραφικού φακού ο βράχος, η ελγή, η καμινάδα, το εγκαταλελειμένο σπίτι, ξετυλίγουν στα μάτια μας ένα χειμαρρό σχημάτων και μορφών στην αποκρυπτογράφηση των οποίων μας οδηγεί ο φωτογράφος υποβοηθώντας μας μέσω των τίτλων της κάθε φωτογραφίας να δούμε ό, τι αυτός βλέπει ή και να κάνουμε τις δικές μας ερμηνείες.

Η περιήγηση, μέσω της φωτογραφίας τους Βασίλη Σημαντηράκη, σ' ένα κόσμο φαινομενικά ανέκφραστο αλλ' ουσιαστικά τόσο εύγλωττο, μας καλεί να τείνουμε "ευήκοον ους" στους ψιθύρους της φύσης και των πράγματων.

Η ηρεμία, η αναπόληση, η ικανοποίηση ψυχικών αναζητήσεων είναι η ανταμοιβή κάθε προσεκτικού παρατηρητή των μορφών και σχημάτων των φωτογραφιών.

Για την Έκθεση φωτογραφίας "ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΣΧΗΜΑΤΑ" του Βασίλη Σημαντηράκη, που διοργάνωσε το Πνευματικό Κέντρο Χανίων, και που θα διαρκέσει έως το Σάββατο 7/11/1992, η κ. Ελευθερία Σταυρουλάκη έγραψε στις εφημερίδες "Αγώνας της Κρήτης" "Κήρυξ" και "Χανιώτικα Νέα":

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΣΗΜΑΝΤΗΡΑΚΗ

«Στις 28-10-1992 εγκαινιάσθηκε στα Χανιά και στην αίθουσα Τέχνης Δημοκρατίας 81, η έκθεση φωτογραφίας του Βασίλη Σημαντηράκη με τίτλο «ΜΟΡΦΕΣ και ΣΧΗΜΑΤΑ». Μια έκθεση που σημείωσε αξιόλογη επιτυχία.

Όσοι επισκεφθήκαμε την έκθεση αυτή εντυπωσιαστήκαμε από τις δημιουργίες του που με τόσο μεράκι και ταλέντο ζωντανεύουν όμορφες εικόνες από την υπέροχη φύση που τόσο λατρεύει ο δημιουργός.

Θαυμάσαμε φωτογραφίες με λαογραφικά στοιχεία που βλέποντας τα, σου προκαλούν έντονο ενδιαφέρον και κερδίζουν σίγουρα μια δική τους θέση δίπλα στο σημερινό πολιτισμό.

Θαυμάσαμε την ελιά το δένδρο της ειρήνης, που αποτυπώθηκε με κάθε λεπτομέρεια από τον φωτογράφο που έτσι μεγάλες και χονδρόκορμες που είναι δεν θα 'ταν υπερβολή να λέγαμε πως αποκαλύπτουν σχήματα και μορφές σε διάφορες φυσιογνωμίες.

Μας ενθουσίασε η μαεστρία, η πρωτοτυπία και η ευαισθησία ενός δυναμικού ανθρώπου που ζει και εργάζεται στο εξωτερικό. Το έργο αυτό του Β. Σημαντηράκη δείχνει την εσωτερική

του ανάγκη για φωτογραφική έκφραση την αδιακοπή αναζήτηση σε συνδυασμό με το πηγαίο του ταλέντο, απέναντι στα πράγματα της φύσης.

Εμείς οι ντόπιοι που είμαστε στενά συνδεδεμένοι, με την ελιά, με τα λαογραφικά φαινόμενα αξίζει να επισκεφθούμε την έκθεση αυτή.

Τέλος ο Βασίλης Σημαντηράκης ζει με το όνειρο της Κρήτης, κρατώντας μέσα στον την φλόγα της Κρητικής γης, και της Κρητικής ψυχής. Θέλει να δημιουργήσει, να συμβάλλει στην διατήρηση κάθε γνήσιας ομορφιάς.

Ας μη ξεχνάμε το βιβλίο του «ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΚΑΜΙΝΑΔΕΣ». Του ευχόμαστε να πραγματοποιήσει όλα τα όνειρα του».

Και ο «Επιμενίδης» σημείωσε στην Εφημερίδα "Κήρυξ":

«Είναι αξιόλογη η έκθεση Φωτογραφίας του κ. Β. Σημαντηράκη στη γκαλερί της οδού Δημοκρατίας. Θαυμάσιες εικόνες από τη φύση της Κρήτης, δένδρων (ιδίως ελιάς) και τοπίων δοσμένες σε φωτογραφίες με καλλιτεχνικές αξιώσεις από ένα ερασιτέχνη λάτρη της ιδιαίτερης πατρίδας του. Ο κ. Σημαντηράκης έχει κυκλοφορήσει σε βιβλίο με τον τίτλο: «Κρητικές Καμινάδες» σειρά φωτογραφιών στις οποίες απθανατίζει τις καμινάδες του τόπου μας αναλύοντας με την άνεση ικανού λαογράφου τη θέση τους, το σχήμα τους, τα υλικά κατασκευής και την αισθητική τους».

Το Πνευματικό Κέντρο Χανίων ευχαριστεί και συγχαίρει για άλλη μια φορά τον διπλωμάτη και καλλιτέχνη Βασίλη Σημαντηράκη και του εύχεται καλή δύναμη και επιτυχία στα νέα του καθήκοντα στο Μόντρεαλ του Καναδά.

ΨΗΓΜΑΤΑ

- Στις 30 Ιανουαρίου του 1975, έσθλησε σε ηλικία 76 χρόνων, ο Ορέστης Μακρής, ο γνωστός «μεθύστακας» του θεάτρου μας. Γεννημένος το 1899, σπούδασε μουσική στο Ωδείο Αθηνών και ξεκίνησε την καριέρα του ως τενόρος. Με το θέατρο ασχολήθηκε το 1950, όταν ήταν ήδη, 51 χρόνων. Λίγο αργότερα, γύρισε για τον κινηματογράφο τη μεγάλη του επιτυχία «Ο μεθύστακας», του Γιώργου Τζαβέλλα. Υποδυόταν συνήθως τον πικραμένο, γκρινιάρη λαϊκό άνθρωπο που καταφεύγει στο κρασί για να ξεπερνά τη σκληρή πραγματικότητα. Αλλά και ως κωμικός, διακρίθηκε ο Ορέστης Μακρής, με τις ταινίες «Η κυρά μας η μαμή», «Ο γρουσουζής» κ.α.

- Στις 2 Αυγούστου του 1882 πέθανε στο σπίτι του στη Νέα σκωτία ο εφευρέτης του τηλεφώνου Αλεξάντερ Γκράχαμ Μπελ. Ο Μπελ γεννήθηκε στο Εδιμβούργο το 1847 και πήγε στον Καναδά το 1870, όπου άρχισε να δουλεύει ως δάσκαλος κωφών. Αρχισε να ασχολείται με την έρευνα για κατασκευή τηλεφώνου το 1875 στη Βοστώνη. Εφτασε στην επιτυχία στις 10, Μαρτίου του 1876. Ο Μπελ απέκτησε το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας την ίδια χρονιά και ίδρυσε την αμερικανική τηλεφωνική εταιρεία Μπελ που είχε τεράστια επιτυχία.

- Ο Γάλλος συγγραφέας Ζαν Ζενέ γεννήθηκε το 1910 και πέθανε το 1986, σε ηλικία 76 ετών. Ήταν νόθος γιος μιας πτωχής Πριζιάνας, η οποία τον εγκατέλειψε. Τον Ζενέ, από μικρό τον έδωσαν σε μια οικογένεια χωρικών στο Μορβάν της Βόρειας Βουργουνδίας. Στα 16 του, μπήκε στο αναμορφωτήριο. Μέχρι τα 38 του ήταν, όπως έλεγε ο ίδιος, «ένας κακοποιός, και αλήτης», ο οποίος τριγύριζε στην προπολεμική Ευρώπη, χωρίς χαρτιά και περιουσία και μπαινόβγαине στη φυλακή για κλοπές, που τις ονόμαζε «έγκλημα πάθους». Ο Ζενέ άρχισε να γράφει, ενώ θριαυόταν στη φυλακή. «Θανατοποινίτης» (1942), «Η Παναγία των λουλουδιών (1948). Εγγραφε μια σειρά από μυθιστορήματα, απομνημονεύματα και θεατρικά έργα (πιο γνωστό το «Μπαλκόνι») όλα με κεντρικούς ήρωες περιθωριακούς τύπους.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

– Κατά τη διάρκεια μιας σεμνής τελετής που έγινε στο Τζερμιάδω Λασιθίου τιμήθηκε ο Κρητολόγος ιστορικός και ερευνητής κ. Στέργιος Σπανάκης. Την εκδήλωση οργάνωσε με επιτυχία ο Σύλλογος Λασιθιωτών «Ο Δικταίος» και σ' αυτήν παρευρέθηκαν ο σεβ. Μητροπολίτης Πέτρος κ. Νεκτάριος, ο πρόεδρος του Πανεπιστημίου Κρήτης κ. Γιώργος Γραμμαπιάκης, ο βουλευτής κ. Κουνενός, ο τ. υπουργός κ. Μ. Κοθρής, οι κοινοτάρχες της περιοχής και πλήθος κόσμος. Σε σύντομους χαιρετισμούς τους ο πρόεδρος της Κοινότητας Τζερμιάδων, ο πρόεδρος του Συλλόγου Λασιθιωτών Ηρακλείου κ. Καραβελάκης και ο πρόεδρος του Παν. Κρήτης κ. Γριώγος Γραμμαπιάκης αναφέρθηκαν εν συντομία στο έργο του τιμώμενου ενώ ο πρόεδρος του Συλλόγου Λασιθιωτών Αθηνών «Ο Δικταίος» μίλησε αναλυτικά για το Στέργιο Σπανάκη – τη ζωή, το έργο και την προσφορά του. Ακολουθώντας ο κ. Στέργιος Σπανάκης, αφού ευχαρίστησε όλους για την εκδήλωση που οργάνωσαν προς τιμήν του, μίλησε για την ιστορία του Λασιθίου. Να σημειώσουμε ότι ο κ. Στέργιος Σπανάκης γεννήθηκε στο Τζερμιάδω Λασιθίου το 1900. Είναι πρoλύτης της Νομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Διετέλεσε έφορος της Βικελαίας Δημοπκής Βιβλιοθήκης Ηρακλείου τα έτη 1926–1946. Δίδαξε ως καθηγητής στη Σχολή Ξεναγών Ηρακλείου και είναι μέλος της Ένωσης Ελλήνων Συγγραφέων, ιδρυτικό μέλος της Εταιρείας Κρητικών Ιστορικών Μελετών, μέλος πολλών ενώσεων και ιστορικών εταιρειών. Επίσης τιμήθηκε με το βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών το 1976. Μετά τις ομιλίες και τους χαιρετισμούς βραβεύθηκαν οι πρωτεύοντες μαθητές των Γυμνασίων και του Λυκείου του Οροπεδίου.. Εξ' άλλου και ο κόσμος του Ηρακλείου τίμησε τον ιστορικό Στέργιο Σπανάκη γεμίζοντας ασφυκτικά την αίθουσα του Επιμελητηρίου Ηρακλείου, σε εκδήλωση που οργάνωσε προς τιμή του ο Σύλλογος Δημοτικής Ανάπτυξης Ηρακλείου, του οποίου είναι και επίτιμος πρόεδρος. Για την πολύπλευρη κοινωνικοπροσφορά του Στέργιου Σπανάκη και για το συγγραφικό του έργο μίλησε ο καθηγητής του Πανεπιστημίου κ. Θεοχάρης Δετοράκης. Ο κ. Δετοράκης αναφέρθηκε στη σημασία και στη βαρύτητα του έργου του τιμώμενου σε μια περίοδο που η ιστορική έρευνα απαιτούσε μεγάλες προσωπικές θυσίες. Είναι γνωστό πως ο 90 χρόνος ιστοριοδίφης ακόμη εργάζεται για να ολοκληρώσει ένα ευρύ έργο που «ακουμπά» στους αγώνες και στη πολυκύμαντη ιστορική διαδρομή του νησιού.

– Το τέταρτο παγκρήτιο μετεκπαιδευτικό παιδιατρικό σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στις 24 και 25 Οκτωβρίου σε ξενοδοχείο της Σπείας. Στο σεμινάριο που διοργάνωσε η Παγκρήτια Παιδιατρική Εταιρεία μίλησαν οι Α. Δάκου, ενδοκρινολόγος παιδών, επικ. καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών, Ε. Δρογκάρη, επιμ. Α' Α' Κλ. Παν/μίου Αθηνών, Μ. Μάντακας, σύμβουλος Παιδοκαρδιολόγος Μαιευτηρίου Μπέρα και Ε. Χελιδόνης, καθηγήτης Λαρυγγολογίας Ιατρ. Τμήματος Παν/μίου Κρήτης.

– Στην Περούζια της Ιταλίας είχε μεταβεί το χορευτικό συγκρότημα του Παγκρήτιου Ομίλου Βρακοφόρων κατόπιν προσκλήσεως για να συμμετάσχει στο ετήσιο διεθνές φεστιβάλ που γίνεται εκεί, από 7 έως 19 Αυγούστου. Η αποστολή με αρχηγό τον πρόεδρο του Ομίλου κ. Σπύρο Λιονάκη, συμπεριλάμβανε 25 μέλη χορευτές, το μουσικό συγκρότημα του βετεράνου λυράρη Σπύρου Σηφάγιωργάκη ενώ την ευθύνη του χορευτικού είχε ο χοροδιδάσκαλος του Ομίλου κ. Θανάσης Πατεράκης. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο Παγκρήτιος Όμιλος Βρακοφόρων που φέτος συμπληρώνει 35 χρόνια προσφοράς και καλλιτεχνικής προβολής της μουσικής και των χορών της Κρήτης, έχει προβάλλει την Ελλάδα και τον τόπο μας, στην Αμερική,

Γαλλία, Ισπανία, Βέλγιο, Γερμανία, Ισραήλ, Βουλγαρία, Ιράν, Ολλανδία, Κύπρο, πάντα με επιτυχία αποσπώντας πρώτα βραβεία και ημητικές διακρίσεις.

– Την Κυριακή 16 Αυγούστου ο Γενικός Διευθυντής του ΟΑΔΥΚ κ. Εμμανουήλ Σπανουδάκης εγκαίνιασε στα πλαίσια των εκδηλώσεων «Δεκαπενταύγουστος '92» το πολιτιστικό κέντρο της Κοινότητας Φρε. Τα εγκαίνια τέλεσαν με την παρουσία τους ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Ειρηνάιος, ο Γ.Γ. Αθλητισμού κ. Κ. Βιρβιδάκης, ο Νομάρχης Χανίων κ. Α. Γρηγοράκης, ο βουλευτής κ. Χ. Μαρκογιαννάκης, ο Διοικητής της 115 κ. Δ. Αθανασάκος, ο Ολυμπιονίκης Πύρρος Δήμας και Προϊστάμενοι Υπηρεσιών του Νομού μας. Το Πολιτιστικό κέντρο Φρε χρηματοδοτείται από το LEADER του ΟΑΔΥΚ. Η πιλοτική αυτή κοινοτική ενέργεια βασίζεται σε έναν ακρογωνιαίο λίθο, την ενεργοποίηση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Επιζητά ακόμα την ανάληψη πρωτοβουλίας από τους κατοίκους προβληματικών γεωργικών περιοχών, ώστε μιας άλλης μορφής ανάπτυξη να ξεκινήσει και να πάρουν ζωή χωριά και κωμότητες που έχουν εγκαταλειφθεί. Το πολιτιστικό κέντρο του Φρε, ο τρόπος που ξεκίνησε, οι γρήγορες αποφασιστικές κινήσεις (πρωτοβουλίες) του προέδρου της Κοινότητας είναι ένα άριστο δείγμα για το πώς μπορεί να υλοποιηθεί το LEADER. Μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, ο κ. Κουκουράκης βρήκε το υπέροχο παραδοσιακό κτίσμα (ιδιοκτησίας Μανούσακα) το πήρε για χρήση της Κοινότητας, προσδιόρισε με μεράκι, το σκοπό που θα εξυπηρετήσουν οι χώροι του οικήματος, ξεκίνησε τη μελέτη της αναπαλαίωσης και τις εργασίες αναστήλωσης του περιβαλλόντος χώρου. Όλα αυτά χωρίς να έχει ακόμη αρχίσει η χρηματοδότηση. Ένα λαμπρό παράδειγμα για μίμηση και για τους ανθρώπους που δουλεύουν στον ΟΑΔΥΚ ένας ακόμα λόγος να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους.

– Τις τελευταίες έξι περιόδους από το 1989 και εξής το Δημοτικό Περιφερειακό θέατρο Κρήτης ανέβασε εννέα έργα (από το κλασσικό, αναγεννησιακό και σύγχρονο ελληνικό θέατρο.) Συνεχίζοντας έτσι το πρόγραμμά του για την περαιτέρω ανάδειξη του Νεοελληνικού θεάτρου ανεβάζει το χειμώνα στην κεντρική του σκηνή το έργο του Ι. Καμπανέλλη «ο Δρόμος περνά από μέσα». Η σκηνοθεσία είναι της Ράϊας Μουζενίδου, τα σκηνικά και κοστούμια της Γιούλας Γαζοποπούλου, η μουσική του Δημήτρη Καφαρμένου.

– Αναφορά στους σκοπούς και τις δραστηριότητες του Κέντρου Νίκου Καζαντζάκη, που θα ιδρυθεί στα Χανιά έγινε σε συνάντηση των μελών της Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, σε αίθουσα στην οδό Υψηλάντων 15, στα Χανιά. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης η κ. Μαρία Χατζιζουλάκη, εκ μέρους της Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη παρουσίασε τους σκοπούς ίδρυσης του Κέντρου Ν. Καζαντζάκη στα Χανιά και τις εκδηλώσεις που προγραμματίζονται από την Εταιρεία Φίλων Ν. Καζαντζάκη στην Ελλάδα, στη Γαλλία και αλλού. Ακολούθησε συζήτηση στην οποία παρουσιάστηκαν προτάσεις για την λειτουργία και τις δραστηριότητες του υπό ίδρυση Κέντρου Ν. Καζαντζάκη στα Χανιά. Τελικά μετά από τη συζήτηση αποφασίστηκε το Κέντρο Νίκου Καζαντζάκη στα Χανιά ν' αποτελέσει τον πυρήνα της μελέτης του έργου του μεγάλου κρητικού συγγραφέα και να αναλάβει τη διοργάνωση εκδηλώσεων σε τοπικό επίπεδο.

– Το Ελληνικό Ωδείο και η Εταιρεία Πολιτιστικών Μελετών ΛΥΡΩΔΙΑ οργανώνουν το 2ο Φεστιβάλ Κρητικής Μουσικής και τραγουδιού, οι εκδηλώσεις του οποίου θα πραγματοποιηθούν στην Αθήνα, την τελευταία εβδομάδα του Ιανουαρίου, στην αίθουσα ΠΑΛΛΑΣ. Σκοπός του φεστιβάλ που φέτος έχει διαγωνιστικό χαρακτήρα είναι η ενθάρρυνση και η παρότρυνση του συναγωνισμού και της άμιλλας μεταξύ των δημιουργών της Κρητικής Μουσικής και η παρουσίαση νέων συνθέσεων. Πληροφορίες, δελτία συμμετοχής καθώς και τους όρους του διαγωνισμού μπορούν να βρουν οι ενδιαφερόμενοι στα παραρτήματα του Ελληνικού Ωδείου σε όλη τη χώρα και στα γραφεία το σύλλογου Κρητών Καλλιτεχνών στο Ηράκλειο.

– Μοναδικά έργα ζωγραφικής της Κρητικής Σχολής θα μπορέσουν να θαυμάσουν ο Ηρακλειώτης στα πλαίσια της έκθεσης που θα πραγματοποιηθεί σε ένα ή ενάμιση χρόνο στο Ηράκλειο. Το Δημοτικό Συμβούλιο Ηρακλείου ενέκρινε την πρόταση του Δημάρχου κ. Κληρονόμου και αποφάσισε τη συγκρότηση δύο επιτροπών οι οποίες θα σχοληθούν με τη οργάνωση της έκθεσης και του επιστημονικού συμποσίου που θα πραγματοποιηθεί παράλληλα. Την ευθύνη της διοργάνωσης θα έχουν η Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη και η Εφορεία Βυζαντινών Μνημείων ενώ η Αρχαιεπισκοπή θα έχει την πνευματική αιγίδα.

– Ο Σύλλογος Μακεδόνων Νομού Χανίων Ο Μέγας Αλέξανδρος ανακοινώνει στα μέλη και τους φίλους του ότι άρχισε κανονικά τη λειτουργία του μετά το δίμηνο των διακοπών. Τα γραφεία του είναι στην οδό Αλεξ. Παπαναστασίου 92 και είναι ανοικτά κάθε Τετάρτη απόγευμα από 6 έως 9 μ.μ. Ο Σύλλογος προ-σπαθεί να καταγράψει όλους τους Μακεδόνες του Νομού Χανίων ανεξάρτητα εάν είναι ή όχι μέλη του. Καλούνται λοιπόν όλοι οι συμπατριώτες που ζουν στο Νομό Χανίων να επικοινωνήσουν στο τηλέφωνο του Συλλόγου 25550. Για επικοινωνία και πληροφορίες όλες τις μέρες της εβδομάδας στα τηλέφωνα: 21192, 57256, και 52596.

– Η συμβολή της πνευματικότητας των διαφόρων Χριστιανικών παραδόσεων στην προαγωγή του οικουμενικού διαλόγου ήταν το αντικείμενο 10ήμερου συνεδρίου, που διεξήχθη στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης και στο οποίο τα επιμέρους θέματα εισηγήθηκαν ο Πρόεδρος της Ακαδημίας Σεβασμ. Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου, κ. Ειρηναίος, συνεργάτες του Ιδρύματος και άλλοι ειδικοί από διάφο-ρες χώρες (Ορθόδοξοι Ρωμαιοκαθολικοί και Προτεστάντες).

– Οι εκλεγέντες για το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Ιατρικής Εταιρείας Κρήτης συγκροτήθηκαν σε σώμα ως εξής: Πρόεδρος: Μανώλης Παπαδάκης. Αναπρόεδρος Μιχάλης Αναγνωστάκης, Γραμματέας: Μάρκος Καραβιτάκης, Ειδ. Γραμματέας: Σήφης Χαριζουλάκης, Ταμίας: Γιάννης Γιακουμάκης.

– Η Κρητική Εστία σε συνεργασία με το Ελληνικό τμήμα της Εταιρίας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, οργα-νώνουν διήμερο συμπόσιο για την συμπλήρωση 35 χρόνων από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη. Οι εκδηλώσεις του συμποσίου θα διεξαχθούν στις 27 και 28 Νοεμβρίου, στους χώρους του ιδρύματος και στην αίθουσα τελετών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

– Ο Γενικός Διευθυντής της Ορθόδοξης Ακαδημίας Κρήτης κ. Αλεξ. Παπαδερός, εξελέγη πρόεδρος της Κεντρικής Επιτροπής του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών για το επόμενο έτη. Η εκλογή του κ. Παπαδερού, έγινε κατά τις εργασίες της 10ης Γενικής Συνέλευσης των 114 Εκκλησιών μελών του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών, που πραγματοποιήθηκε στην Πράγα.

– Το Λύκειο Ελληνίδων Χανίων επέστρεψε από τη Σαντορίνη όπου είχε προσκληθεί για να λάβει μέρος στις πολιτιστικές εκδηλώσεις «Ηφαίστεια 92», με τις καλύτερες εντυπώσεις και συγκινημένο από την υπο-δοχή και τη φιλοξενία που του επιφυλάχθηκε εκ μέρους του Ιδρύματος Λούλας και Ευαγγέλου Νομικού, των 14 κοινοτήτων του νησιού, ως επίσης και της 134 Σ.Μ. Με τις εξαιρετικές εμφανίσεις του δε, απέσπασε τον θαυμασμό όλων των παρευρισκομένων και ειδικά των φορέων που το προσκάλεσαν και οι οποίοι είδαν μ' ενθουσιασμό την επιτυχία της επιλογής των. Δέχθηκε προσκλήσεις για την επόμενη χρονιά τις οποίες αξιολογώντας θα εντάξει στο πρόγραμμά του.

– Επιστημονική είδηση παγκόσμιας αποκλειστικότητας χαρακτηρίζει το μηνιαίο περιοδικό «Δαυλός», στο τελευταίο τεύχος του, την ανακοίνωση που δημοσιεύει για την αποκρυπτογράφηση τώρα και μάλιστα από Έλληνα, της πανάρχαιας κρητικής Γραμμικής Γραφής Α', η αποκάλυψη της οποίας εθεωρείτο μέχρι σήμερα αδύνατη. Συγκεκριμένα: το μεγάλο πρόβλημα των αρχαιολόγων και γλωσσολόγων, η ανάγνωση των εκατοντάδων ενεπίγραφων πινακίδων, που βρέθηκαν κατά καιρούς στις ανασκαφές της Κρήτης και σε άλλους προϊστορικούς ελληνικούς αρχαιολογικούς χώρους και είναι γραμμένες στη λεγόμενη Γραμμική Γραφή Α', βρίσκει τη λύση του ύστερα από επίμονες προσπάθειες πολλών ετών του Έλληνα ερευνητή κ. Καλλιμάκου Διογένη. Το περιοδικό δημοσιεύει ανακοίνωση του εν λόγω ερευνητή, ο οποίος παραθέτει τον «κώδικα», που «έσπασε», κάνοντας παραβολές των σημείων της Γραμμικής Β', η οποία, ως γνωστόν, έχει αποκρυπτογραφηθεί το 1952 από τον Βρετανό Μ. Βεντρί. Με τις παραβολές αποδεικνύεται ότι οι πινα-κίδες αυτές είναι γραμμένες σε μια πανάρχαια ελληνική γλώσσα, ότι υπάρχει συγγένεια των δύο τύπων γραφής και επισημαίνονται οι εξελικτικές μεταβολές μεταξύ τους. Το περιοδικό δημοσιεύει επίσης πινακίδες της Γραμμικής Α' από την Αγία Τριάδα της Κρήτης και αποκρυπτογραφείται το περιεχόμενό τους, από τα οποία προκύπτουν εξαιρετικής σπουδαιότητας πληροφορίες για ιστορικά γεγονότα, πρόσωπα και ηγετικές φυσιογνωμίες, που ως τώρα θεωρούνταν θεοί της ελληνικής μυθολογίας, λατρευτικά έθιμα και άλλες εκδηλώσεις της ζωής κατά την πανάρχαια εποχή που χρησιμοποιείτο το είδος αυτό της γραφής. Η αποκρυ-

πογράφηση της Γραμμικής Α ανοίγει νέους ορίζοντες στην έρευνα του απώτατου παρελθόντος και επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η ελληνική γλώσσα μιλιόταν στον ελληνικό χώρο πολλές χιλιάδες χρόνια προ Χριστού.

– Κατά τη διάρκεια του πανεπιστημιακού έτους 1992 – 93, 80.000 φοιτητές της Κοινότητας θα σπουδάσουν σε μία άλλη χώρα – μέλος από εκείνη που κατάγονται, χάρη σε μια υποτροφία που χρηματοδοτείται από την Κοινότητα στα πλαίσια του κοινοτικού προγράμματος «Ερασμος». Η περίοδος αυτή των σπουδών σε μια άλλη χώρα – μέλος εκτός της χώρας προέλευσης, θα ληφθεί υπόψη για την απόκτηση του διπλώματος. Κάθε φοιτητής υπότροφος του προγράμματος «Ερασμός» θα μπορεί να σπουδάσει σε ένα από τα 1500 ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης που συμμετέχουν στα 2.135 προγράμματα διαπανεπιστημιακής συνεργασίας, τα οποία εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 4 Μαΐου 1992. Τα προγράμματα αυτά θα επιτρέψουν επίσης σε 6.700 φοιτητές που σπουδάζουν ξένες γλώσσες να διαμείνουν σε μια άλλη χώρα της Κοινότητας, χάρη στο κοινοτικό πρόγραμμα «Λίνγκουα».

– Εγκαινιάστηκε το «Στέκι των Φιλολόγων Χανίων» στο βιβλιοπωλείο «ΕΠΙΛΟΓΕΣ» στην οδό Δημοκρατίας 16. Το «Στέκι» θα λειτουργεί στο πατάρι του βιβλιοπωλείου κάθε Πέμπτη βράδυ και θα μπορούν να το επισκέπτονται όλοι οι Χανιώτες που θα θέλουν να συζητήσουν γύρω από λογοτεχνικά θέματα να ενημερωθούν για νέες εκδόσεις και τις εκδηλώσεις του Συνδέσμου Φιλολόγων Ν. Χανίων το εξάμηνο Οκτωβρίου 1992 – Μαΐου 1993.

– Από την Περιφέρεια Κρήτης έγινε γνωστό ότι γερμανικό περιοδικό μεγάλης κυκλοφορίας στην τουριστική αγορά της Κεντρικής Ευρώπης έκανε ένα ειδικό τεύχος αφιερωμένο στην Κρήτη. Μέσα στις σελίδες του με τίτλο «Κρήτη 300 μέρες καλοκαίρι», παρατίθεται έγχρωμο φωτογραφικό υλικό και αναφέρεται με λεπτομέρειες στην πολιτιστική, οικονομική, κοινωνική πλευρά της ζωής του νησιού, καθώς επίσης περιλαμβάνει κατάλογο με ξενοδοχεία, ταβέρνες, κέντρα αναψυχής κ.λ.π. Ήδη, αυτή τη βδομάδα ο διευθυντής σύνταξης κ. Rod Brauman με ολιγομελή ομάδα δημοσιογράφων του περιοδικού βρίσκονται στην Κρήτη εξετάζοντας διάφορα άλλα εκδοτικά τουριστικά σχέδια.

– Με το σύνθημα «Πολιτιστική αναδιήλωση των δύο άκρων της Ελλάδας, Κρήτης και Μακεδονίας» υποδέχθηκε η Βόρεια Ελλάδα τους «Σφήκες» του Αριστοφάνη, την εφετινή δημιουργία του Δημοτικού Θεάτρου Κρήτης. Πλήθη κόσμου που κατέκλυσαν από νωρίς την πλατεία του θεάτρου του Κήπου της Θεσσαλονίκης αλλά και των άλλων πόλεων της Μακεδονίας καταχειροκρότησαν τους «Σφήκες» τους συντελεστές και τους ηθοποιούς της παράστασης. Η Οργανωτική Επιτροπή του προγράμματος των γιορτών Ανοικτού Θεάτρου του Δήμου Θεσσαλονίκης κάλεσε τον καλλιτεχνικό διευθυντή του Δημοτικού Θεάτρου Κρήτης, Τηλέμαχο Μουδατσάκη και του έκανε πρόσκληση για την επίσημη επανασυμμετοχή του θεάτρου στο ίδιο πρόγραμμα την επόμενη σαιζόν.

– Η Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων (Π.Ε.Φ.) με την επέτειο των δέκα χρόνων από την ίδρυσή της έχει προκηρύξει πανελλήνιο μαθητικό διαγωνισμό στην Αρχαία Ελληνική Γραμματεία και Γλώσσα, μεταξύ των μαθητών της Β' και Γ' τάξης των γενικών, Κλασικών και Πολυκλαδικών Λυκείων (στις 31 Οκτωβρίου 1992, ημέρα Σάββατο και ώρα 9 π.μ.). Ο διαγωνισμός, που είναι αφιερωμένος στη μνήμη του μεγάλου φιλόλογου και δασκάλου Ι.Θ. Κακρίδη, θα πραγματοποιηθεί στα Χανιά στο 3ο Λύκειο (οδός Κοραή) με τη συνεργασία της Δ/νσης Β./θμιας Εκπαίδευσης και με ευθύνη της εντεκαμελούς επιτροπής που έχει συγκροτήσει η ΠΕΦ και ο Σύνδεσμος Φιλολόγων Ν. Χανίων.

– Ο Καθηγητής της Κτηνιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Βασίλειος Λιάκος προσκεκλημένος του Ιδρύματος «Αγία Σοφία» θα παραμείνει στα Χανιά 12 ημέρες για να διδάξει τους μελισσοτρόφους του Αποκόρωνα και των Χανίων, στα πλαίσια σεμιναρίου που το Ίδρυμα οργανώνει. Το Σεμινάριο είναι επιδοτούμενο από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο πραγματοποιείται στους χώρους του Ιδρύματος «Αγία Σοφία» και θα διαρκέσει 26 ημέρες.

– Από την Αγγλική Αρχαιολογική Σχολή ανακοινώθηκε ότι οι πτυχούχοι ελληνικής ή κυπριακής υπη-

κόσπιτας μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις για υποτροφίες που θα καλύπτουν τα έξοδα σύντομων επισκέψεων στην Αγγλία για συγκεκριμένο πρόγραμμα μελέτης ή έρευνας σε τομείς δραστηριότητας της Σχολής. Το προσφερόμενο ποσόν θα είναι περίπου τετρακόσιες λίρες τον μήνα καθώς και τα έξοδα μετακίνησης. Περισσότερες πληροφορίες δίδονται στους ενδιαφερόμενους από την γραμματεία της σχολής, τηλέφωνο 01/7210974.

– Ανασκαφική έρευνα της Κ.Γ. Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου Κρήτης, στο ύψωμα Γαλατιανή Κεφάλα ένα χιλιόμετρο Ν.Α. από το χωριό Γαλατά Πεδιάδας, έφερε στο φως σημαντικά ευρήματα και πληροφορίες. Η ανασκαφή έγινε σε δύο τομείς ενώ παράλληλα επιφανειακή έρευνα βεβαίωσε ότι στην ομαλή επιφάνεια της Κεφάλας διατηρούνται τοίχοι ή και ολόκληρα κτίρια σε έκταση μεγαλύτερη από 70 στρέμματα. Πρόκειται για μεγάλο μινωϊκό οικισμό με διάρκεια ζωής, όπως προκύπτει από την άφθονη επιφανειακή κεραμική, περίπου 200 ετών (1800 – 1600 π.Χ.) ο οποίος καταστράφηκε από σεισμό και εκαταλείφθηκε χωρίς να ξανακατοικηθεί. Τα ευρήματα αυτά σε συνδυασμό με τις συνεχιζόμενες ανασκαφές στο Καστέλι, τεκμηριώνουν με νέα ανασκαφικά δεδομένα την σπουδαιότητα και τον ιδιαίτερο πολιτισμικό χαρακτήρα της κεντρικής πεδιάδος στη μινωϊκή εποχή.

– Το πρώτο δεκαήμερο του Δεκεμβρίου θα πραγματοποιηθεί στο Ρέθυμνο συνάντηση ειδικών εμπειρογνομόνων με θέμα την ανάδειξη της Μονής Αρκαδίου σε Πανευρωπαϊκό σύμβολο ελευθερίας. Σημειώνεται ότι παράλληλα θα εκτελεσθούν και ορισμένα έργα στην Μονή Αρκαδίου στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Κέντρου Περιφερειακής Ανάπτυξης CENDRE. Στην συνάντηση του Δεκεμβρίου πρόκειται να παραστούν και ο υπεύθυνος του κέντρου R. BRENER καθώς και ο ειδικός εμπειρογνώμονας H. Wacheur. Εξ άλλου από την Νομαρχία Ρεθύμνου ανακοινώθηκε ότι οι φετινές εορταστικές εκδηλώσεις για την 126η επέτειο του Ολοκαυτώματος θα είναι αναβαθμισμένες, και θα προσδοχείς αυτές πανελλήνια διάσταση. Με πρωτοβουλία του νομάρχη Παναγιώτη Κλάδου έχουν ήδη προκληθεί και αποδεχθεί την πρόσκληση για συμμετοχή στις εκδηλώσεις, εκπρόσωπος του αρχιεπισκόπου Κύπρου, οι ηγούμενοι των Μονών Κύκου και Μαχαίρας Κύπρου, ο μητροπολίτης Μεσολογγίου, η ηγουμένη της Μονής Τσιρολόβου, καθώς και οι δήμαρχοι Καλαβρύτων και Μεσολογγίου. Επίσης έχουν κληθεί και θα παραστούν στις εκδηλώσεις απόγονοι εθελοντών που αγωνίστηκαν την ιστορική περίοδο 1866, οι πρόεδροι της Παγκρητίου Ενώσεως και των κρητικών σωματείων της υπόλοιπης χώρας καθώς και εκπρόσωποι Κρητών ετεροδημοτών.

– Η Παγκρήτιος Ενώσις και ο Πειραιϊκός Σύνδεσμος οργάνωσαν μουσικοφιλολογική εκδήλωση για το Βιτσέντζο Κορνάρο, την Δευτέρα 19 Οκτωβρίου στη μεγάλη αίθουσα τελετών του Συνδέσμου, Καραϊσκού 104 και Σωτήρος Διός στον Πειραιά. Ομιλητής: Μιχάλης Επαμ. Πριναράκης, πρόεδρος Παγκρητίου Ενώσεων. Απήγγειλε αποσπάσματα π.κ. Ελένη Νενεδάκη του Εθνικού Θεάτρου και τραγούδησε παίζοντας λαούτο ο Κρητικός καλλιτέχνης Δημήτρης Σκουλάς. Δεύτερο λαούτο ο Μανώλης Περιστέρης. Ήταν μια πρωτότυπη παρουσίαση του επικού ποιήματος «Ερωτόκριτος» που επιχειρείται για πρώτη φορά, με προσπικές μεγάλης επιτυχίας αν κρίνει κανείς από τους Κρήτες που έχουν αναλάβει την παρουσίαση.

– Το Τμήμα καλλιτεχνικής χειροτεχνίας (Υφαντική) του ΚΕ.ΤΕΚ.ΟΑΕΔ.Τυρωνίτη άρχισε να λειτουργεί από το Σεπτέμβριο στην πόλη των Χανίων. Οι μαθήτριες θα είναι επιδοτούμενες δεκτές, μέχρι 46 ετών, άνεργες.

– Τέσσερα πανελλήνια βραβεία απέσπασε το Θεατρικό Εργαστήρι Ηρακλείου στο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου της Κορίνθου στο οποίο πήρε μέρος με το έργο του Γιώργου Σκούρη: «Οι εκτελεστές». Ο δημιουργός του Εργαστηρίου, ηθοποιός και σκηνοθέτης Μάνος Μανιάς δήλωσε ότι ο συναγωνισμός ήταν πολύ σκληρός και τα 9 από τα 10 συγκροτήματα που παρουσιάστηκαν είχαν την στήριξη από τους Δήμους από τους οποίους προέρχονται. Εξαίρεση αποτελούσε το Θεατρικό Εργαστήρι Ηρακλείου, που όμως κατόρθωσε να πιστοποιήσει την ποιότητα της δουλειάς του.

– Πλούσιο σε καλλιτεχνικές εκδηλώσεις ήταν το φετινό έκτο Αναγεννησιακό Φεστιβάλ Ρεθύμνου, που άρχισε στις 18 Αυγούστου και ολοκληρώθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου. Το Αναγεννησιακό Φεστιβάλ που διοργανώνει ο Δήμος Ρεθύμνης περιλαμβάνει θεατρικές παραστάσεις, αναγεννησιακή μουσική και τραγούδια,

σύγχρονο χορό, εκθέσεις και θεατρικά δρώμενα.

– Μετά από πρωτοβουλία και πρόσκληση του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης έγινε στα γραφεία της Εταιρείας στα Χανιά σύσκεψη στην οποία έλαβαν μέρος αντιπροσωπείες από όλη την Κρήτη. Στην πλούσια και γόνιμη συζήτηση που ακολούθησε αναπτύχθηκαν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης και τα μόνιμα ερασιτεχνικά ή ημιεπαγγελματικά θεατρικά σχήματα του νησιού. Τα προβλήματα εντοπίστηκαν κυρίως στους ελάχιστους οικονομικούς πόρους που διατίθενται για τον πολιτισμό, προβλήματα ανταλλαγών μεταξύ των νομών κ.α. Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης δια της διοικήσεως του διαβεβαίωσε ότι θα σχεδιάσει τη δράση του από εδώ και στο εξής με τέτοιο τρόπο ώστε να βοηθήσει και να προωθήσει αυτά τα σχήματα στην πολιτιστική τους δημιουργία διαθέτοντας τεχνικά μέσα σε υλικοτεχνική υποδομή που έχει στη διάθεσή του, καθώς ακόμη και ότι θα συμπεριλάβει στις προτάσεις προς τους αγοραστές Δήμους και Κοινότητες των παραγωγών του να αγοράζουν και τις παραγωγές των τοπικών κατά νομό πολιτιστικών σχημάτων. Συμφωνήθηκε ακόμη αυτή η συνάντηση να πάρει μόνιμο-εθιμικό χαρακτήρα και προσδιορίστηκε ότι η επόμενη θα γίνει στο Ηράκλειο στα μέσα του Δεκεμβρίου 1992.

– Διεθνής συνάντηση λύρας και χορδόφωνων οργάνων με δοξάρι πραγματοποιήθηκε στην ακριτική Κάσο. Εκεί συναντήθηκαν λυράρηδες και τραγουδιστές από την Κρήτη, την Κάτω Ιταλία, τον Πόντο, την Αγία Ελένη Σερρών την Κάρπαθο και την Κάσο σε μία προσπάθεια που έγινε με στόχο την συνάντηση λαϊκών – παραδοσιακών μουσικών από διαφορετικά μέρη. Την μουσική αυτή συνάντηση οι διοργανωτές της φιλοδοξούν να την καθιερώσουν σε ετήσια βάση (φέτος έγινε για πρώτη φορά) με σκοπό να συγκεντρώσει σταδιακά το ενδιαφέρον όχι μόνο των Ελλήνων μουσικών και μελετητών της λύρας αλλά και όσων – με τον ένα ή τον άλλο τρόπο – παίζουν και σε άλλα μέλη του κόσμου χορδόφωνα με δοξάρι. Η ιδέα αυτή (που εκτός από τις διεθνείς μουσικές συναντήσεις περιλαμβάνει ακόμη την προοπτική ίδρυσης Μουσείου Λύρας και δημιουργίας Εργαστηρίου κατασκευής χορδόφωνων με δοξάρι όπως και η οργάνωση των εκδηλώσεων, είναι έργο της Εταιρείας Κασιακών Μελετών και βρίσκεται υπό την αιγίδα του Δήμου Κάσου – Δω δεκανήσου.

– Αξιόλογες διακρίσεις απέσπασαν Χανιώτες στον 9ο Παγκρήτιο Λογοτεχνικό Διαγωνισμό που πραγματοποιήθηκε στον Αγ. Νικόλαο στα πλαίσια των Πολιτιστικών εκδηλώσεων που διοργάνωσε το Πνευματικό Πολιτιστικό Κέντρο της περιοχής. Συγκεκριμένα η Χανιώτισσα που διακρίθηκε στον Διαγωνισμό του θεάτρου είναι η Αντωνία Μυλωνιαννάκη. Στην ποίηση έπαινο απέσπασε ο Κυριάκος Βασιλομανωλάκης ενώ διακρίθηκαν η Άννα Σημανδηράκη, η Δέσποινα Αθανασιάδου, ο Εμμανουήλ Δαφνομήλης, ο Αντώνης Χαρχαλάκης και η Μάρω Βίγλη-Αρχοντάκη. Τέλος το πρώτο βραβείο στην μαντινάδα πήρε η Αντωνία Μυλωνιαννάκη.

– Επιστημονικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις συνεδριακής μορφής που θα πραγματοποιηθούν στον Ελληνικό χώρο θα επικορηγήσει και το 1993 το Υπ. Πολιτισμού. Για το σκοπό αυτό, οι δημόσιες υπηρεσίες, Δήμοι ή Κοινότητες, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου και γενικά οι επιστημονικοί, πολιτιστικοί και λοιποί φορείς του Νομού, εφ' όσον έχουν προγραμματίσει για το έτος 1993, εκδηλώσεις τέτοιας μορφής, θα πρέπει να στείλουν στο ΥΠΠΟ, – Τμήμα Συνεδρίων (Ερμού 17 Αθήνα) μέχρι τέλος Νοεμβρίου 1992, σχετική αίτηση – έγγραφο με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, υποδείγματα των οποίων δίδονται από τη Νομαρχία Χανίων, Δ/ση Εσωτερικών, Τμήμα Αποκέντρωσης. Επίσης περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το θέμα δίνονται και από το ΥΠ. ΠΟ. στο τηλ. 3230894.

– Ικανοποιητικά συνεχίζονται οι εργασίες ανακατασκευής του Τεμένους Μασαμπά στο Ρέθυμνο προκειμένου να στεγαστεί εκεί παράρτημα του Μουσείου Γουλιανδρή Φυσικής Ιστορίας, με γεωλογικό και παλαιοντολογικό υλικό. Πρόκειται για ένα σπουδαίο έργο προϋπολογισμού 90 εκατομμυρίων δραχμών το οποίο έχει ενταχθεί στα ΜΟΠ. Η θετική πορεία του έργου στηρίζεται στην εταιρεία Κοντού που έχει αναλάβει να το φέρει σε πέρας. Αξίζει όμως προηγουμένως να αναφέρουμε ότι το Ρέθυμνο επιλέχθηκε από το Μουσείο Γουλιανδρή για την ίδρυση ενός τέτοιου Μουσείου, διότι η πόλη βρίσκεται στο κέντρο της Κρήτης και το τέμενος του Μασαμπά συνδεόταν ιστορικά με τη Βοτανική, διότι το 1698 είχε διαμείνει εκεί ο διάσημος Γάλλος Βοτανικός Τουρνεφόρ. Ο Σπύρος Κοντός σήμερα αναφέρει για την πορεία των εργασιών

που εκτελούνται στο τέμενος: «Τέλος του έτους, αρχές του '93 πιστεύω να έχουν παραδοθεί τα έργα αυτά, προς το ίδρυμα από την ανάδοχο εταιρεία, ώστε να λειτουργήσει το τέμενος ως Μουσείο. Για το έργο αυτό ασχολούνται συνολικά δώδεκα άτομα. Η Αρχαιολογική Υπηρεσία συνεργάστηκε ικανοποιητικά με την εταιρεία και ιδιαίτερα όταν κατά τις εργασίες βρέθηκαν κάποιες μαρμάρινες πλάκες τάφου, στον περιβάλλοντα χώρο του. Το τέμενος Μασταμπά είχε γκρεμιστεί στους βορβορισμούς του 1941. Περιβάλλονταν από τούρκικο μοναστήρι του οποίου διασώζονται 13 συνεχόμενα κελιά στη δυτική πλευρά. Στο νότιο μέρος του τεμένους είχαν καταρρεύσει τρεις τρούλοι και ανασκευάστηκαν το 1972. Στη συνέχεια όλο το χώρο του τεμένους χρησιμοποίησε η Αρχαιολογία για αποθήκη δομικών της υλικών. Στα τέλη 1991, αρχές '92 ξεκινήσαμε εμείς το έργο. Μέχρι σήμερα έχουν αποκατασταθεί τα ενέματα, οι ρωγμές που υπήρχαν, αλλαγές πελεκίων, ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, παραθεμελίωση του τεμένους. Ως γνωστόν παλαιότερα είχε καταρρεύσει αυτό το τέμενος. Οι τρούλοι θα γίνουν με το κορασάνι προκειμένου να κρατηθεί ο χαρακτήρας τους, κατόπιν εντολής της Αρχαιολογίας. Το πιο δύσκολο κατασκευαστικό σημείο του έργου, είναι ο μιναρές, ο οποίος ενισχύθηκε έτσι ώστε να μην χαλάσει σε περίπτωση σεισμού. Αυτό που υπολείπεται να γίνει είναι ένας γενικός καθαρισμός της λιθοδομής, να ολοκληρωθεί το κορασάνι στους θόλους και το βάψιμο. Έπειτα θα εξυγιανθεί ο περιβάλλον χώρος του τεμένους και πιστεύουμε πως αυτά θα έχουν γίνει έως το Φεβρουάριο του 1992. Τα κελιά θα χρησιμοποιηθούν ως ξενώνες. Αξίζει να αναφερθεί ότι το τέμενος περιβαλλόταν από τούρκικο μοναστήρι. Στη νοτιοδυτική γωνία υπάρχουν ερείπια ενός μεγάλου κύματος που στο ισόγειό του στέγαζε γραφείο, νηομνηείο και χώρο υποδοχής ξένων και στο ανώγειο ξενώνα και βιβλιοθήκη. Η μεγάλη αυλή του μοναστηριού περιβάλλονταν με μαντρότοιχο, μέρος του οποίου σώζεται και σήμερα. Η κάτοψη του τεμένους είναι τετραγωνική και στη βόρεια πλευρά επεκτείνεται με μια ανοικτή τοξοστοιχία 3 οξυκόρυφων αψίδων. Ο πρόναος αυτός είναι ανοικτός και στα πλευρά του με δύο ακόμα αψίδες. Τέλος να σημειώσουμε ότι το Τέμενος Μασταμπά είναι το μοναδικό στο Ρέθυμνο με εννέα τρούλους».

– Η Κρητική Εστία (Στράβωνος 12, Παγκράτι Αθήνα) παρατείνει την ημερομηνία αποστολής βιβλίων για την Β' Εκθεση Κρητικού Βιβλίου μέχρι 15 Νοεμβρίου 1992. Τονίζεται ότι βασικό τμήμα της Β' αυτής Εκθέσης θα αποτελεί αφιέρωμα στο Νίκο Καζαντζάκη – ό,τι έχει γραφεί για τη ζωή και το έργο του. Τα εγκαίνια της Β' Εκθέσης Κρητικού Βιβλίου θα γίνουν κατά το τέλος των εργασιών της πρώτης ημέρας του διήμερου συμποσίου «35 χρόνια από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη» που διοργανώνουν η Κρητική Εστία και η Εταιρεία Φίλων Ν. Καζαντζάκη με την συμπαράσταση του Υπουργείου Πολιτισμού. Η συμμετοχή των συμπατριωτών πνευματικών ανθρώπων θα είναι σημαντική για την επιτυχία των παραπάνω εκδηλώσεων.

– Με 42 έργα του ζωγράφου Λευτέρη Κανακάκη και 45 έργα σύγχρονων Ελλήνων ζωγράφων δημιουργών από το 1950 και μετά, εγκαινιάστηκε το Σάββατο 24 Οκτωβρίου, το Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης στο Ρέθυμνο. Πρόκειται για ένα ενετικό κτίριο, που στεγάζεται στην παλιά ιστορική πόλη, κάτω από την Φορτέτζα, και το οποίο από τα τέλη του περασμένου αιώνα, μέχρι την δεκαετία του '60 λειτουργούσε ως σαπυνοποιείο.

– Ο Σύνδεσμος Φιλολόγων Ν. Χανίων προκηρύσσει για δέκατη συνεχή χρονιά λογοτεχνικό διαγωνισμό αφιερωμένο στην εξέγερση των φοιτητών στο Πολυτεχνείο το Νοέμβριο 1973. Στο διαγωνισμό μπορούν να λάβουν μέρος οι μαθητές των Γυμνασίων και Λυκείων της Κρήτης και όποιος άλλος θέλει (κάτοικος Κρήτης ή καταγόμενος από την Κρήτη). Τα κείμενα για το διαγωνισμό, πεζά ή ποιητικά, θα είναι εμπνευσμένα από την εξέγερση των φοιτητών στο Πολυτεχνείο, ή θα έχουν θέμα ελεύθερο.

– Με τις καλύτερες εντυπώσεις και κατενθουσιασμένος από την υποδοχή και την φιλοξενία που του επιφυλάχτηκε γύρισε ο παραδοσιακός σύλλογος Νέας Κυδωνίας ο «Γκίγκαλος» από το Βέλγιο. Σπς έντεκα μέρες που έμεινε εκεί έλαβε μέρος σε 6 διαφορετικά φεστιβάλ σε 6 πόλεις του Βελγίου (Βρυξέλλες, Γάνδη, Ζιμπρούγκε, Μπρινάμ. Κατελανεβαδε και Γουεντερλι) και απέσπασε το θαυμασμό και την εκτίμηση όχι μόνο των Βέλγων αλλά και των άλλων συγκροτημάτων που συμμετείχαν (στο Μπρινάμ. συμμετείχαν συγκροτήματα από 17 χώρες). Χαρακτηριστικό είναι ότι δέχτηκε προσκλήσεις για την επόμενη χρονιά από Ιρλανδούς, Ιταλούς, Ολλανδούς και Βέλγους.

- Το διεθνές συμπόσιο το οποίο πραγματοποιείται για πρώτη φορά σε παγκόσμιο επίπεδο και που σαν στόχο έχει την προώθηση του έργου του Νίκου Καζαντζάκη ήταν το θέμα της συνεντεύξης τύπου που πραγματοποιήθηκε σε αίθουσα του ξενοδοχείου «Αρκάδι». Ομιλητές ήταν ο κος Γιώργος Στασινάκης πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής της Εταιρίας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη που εδρεύει στην Γενεύη και η κα Χαριζουλάκη υπεύθυνη του Γαλλικού Ινστιτούτου Χανίων ενώ παρευρέθηκε και η και Περισίδου πρόεδρος του Ελληνογαλλικού συνδέσμου Χανίων. Στην αρχή της ομιλίας του ο κύριος Στασινάκης αναφέρθηκε στην ίδρυση της εταιρίας φίλων Νίκου Καζαντζάκη στις μέχρι τώρα δραστηριότητες αλλά και στους στόχους της. Στην συνέχεια τόνισε την σημασία της προώθησης του έργου του μεγάλου συγγραφέα και ποιητή Νίκου Καζαντζάκη τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

- Ομάδα 30 περίπου Καθηγητών και φοιτητών του Ιστορικού Τμήματος του Πανεπιστημίου του BIELE FELD της Γερμανίας περιοδεύουν αυτές τις μέρες την Κρήτη και μελετούν τα μνημεία της. Πρόκειται για νέους επιστήμονες, που ειδικεύονται στην έρευνα του Μινωϊκού Πολιτισμού. Σε Ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στην Ορθόδοξο Ακαδημία Κρήτης ο Γεν. Διευθυντής κ. Αλεξ. Παπαδερός είχε την ευκαιρία να επαινέσει την προσπάθεια τους και να τονίσει, μεταξύ άλλων ότι η συστηματική μελέτη και προβολή της Ιστορίας του νησιού μας είναι ουσιαστική προϋπόθεση για μια σωστή πορεία της Ευρώπης που καυχάται ότι πολιτιστική της κοίτιδα υπήρξε η Κρήτη. Επίσης συζητήθηκαν δυνατότητες μελλοντικής συνεργασίας του παραπάνω Πανεπιστημίου με το Ευρωμεσογειακό Κέντρο Νεότητας το οποίο μεταξύ άλλων θέλει να διευκολύνει την επικοινωνία νέων από διάφορες χώρες που ασχολούνται με την έρευνα των θρησκειών και πολιτισμών της Μεσογείου.

- Πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο το Πρώτο διεθνές Μινωϊκό Συνέδριο για την Συντροφικότητα. Στο Συνέδριο που διήρκεσε μέχρι τις 11 Οκτωβρίου συμμετείχαν 500 σύνεδροι από 42 χώρες για να γιορτασθεί η ενότητα του ανθρώπινου γένους μέσα από τις θέσεις και αντιθέσεις του, έτσι ώστε μέσα από το διάλογο να βρεθούν οι νέες εναλλακτικές λύσεις για την αληθινή επικοινωνία. Οι εργασίες του συνεδρίου λειτούργησαν υπό τύπον εργαστηρίου με συζητήσεις για το όραμα της συντροφικότητας, τη βία στον κόσμο και την οικογένεια τη νέα οικονομία, τους χώρους εργασίας, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το περιβάλλον, την πνευματικότητα, την Παιδεία, τους τρόπους κοινωνικής αλλαγής και άλλα. Επίσης οργανώθηκαν δύο Ελληνικά πάνελ στο Επιμελητήριο Ηρακλείου, με θέμα: «Μινωϊκός Πολιτισμός» και «βία στις ανθρώπινες σχέσεις».

ΨΗΓΜΑΤΑ

- Στις 31 Μαΐου 1977, πέθανε σε ηλικία 88 χρόνων ο λογοτέχνης και μεταφραστής Βασίλης Ρώτας. Γεννημένος στο Χιλιομόδι Κορινθίας το 1889, υπηρέτησε ως στρατιωτικός ακόλουθος στην περίοδο 1910-1930, σπουδάζοντας συγχρόνως φιλολογία. Διετέλεσε διευθυντής του Λαϊκού Θεάτρου (1930-32) αλλά αναδείχθηκε κυρίως ως θεατρικός συγγραφέας, καθώς επίσης και ως ποιητής και ως μεταφραστής του Σαίξπηρ. Ο Βασίλης Ρώτας υπήρξε και στο εξωτερικό ένας από τους γνωστότερους σαιξπηριστές, του οποίου ιδιαίτερη μνεία αξίζει η μετάφραση και το σχόλιο του «Αμλετο».

- Έχουν περάσει 39 χρόνια από τότε που κατακτήθηκε το Εβερεστ. Ο πρώτος άνθρωπος που πάτησε το πόδι του στο πιο ψηλό σημείο των Ιμαλαΐων, ήταν ο Νεοζηλανδός... μελισσοκόμος Εντμουντ Χίλαρυ. Το κατόρθωσε στη δεύτερη προσπάθειά του, η οποία έγινε στις 29 Μαΐου 1953. Ο Χίλαρυ είχε μαζί του, σαν οδηγό, τον Νεπαλέζο Τενζικ Νορκάι και κατάφερε να πατήσει στο Εβερεστ, σε ύψος 8.840 μέτρων. Στην ίδια κορυφή έχουν πατήσει από τότε και δεκάδες άλλοι ορειβάτες. Η πρώτη γυναίκα που κατέκτησε το Εβερεστ, ήταν η Γιαπωνέζα Τζούνκο Ταμπέι. Το κατόρθωσε στις 16 Μαΐου 1975, όταν ήταν 35 χρόνων.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Στη σελίδα αυτή θα καταγράφονται αλφαβητικά με το όνομα του συγγραφέα ή εκδότη, οι νέες εκδόσεις Κρητών συγγραφέων ή Κρητικού περιεχομένου. Εφ' όσον οι εκδόσεις αποστέλλονται προς τη Βιβλιοθήκη του Πνευματικού Κέντρου Χανίων, θα γίνεται εκτενέστερη παρουσίαση και βιβλιοκριτική κατά σειρά προτεραιότητας παραλαβής τους.

Βιβλία

- Βασιλάκη Αντώνη: «Μινωική Κρήτη».
- Βικελαία Βιβλιοθήκη Ηρακλείου: «Πλάτωνος - Απολογία Σωκράτους»
- Βικελαία Βιβλιοθήκη Ηρακλείου: «Ιω. Δαμασκηνού - Βαρλάαμ και Ιωάσαφ».
- Εκκεκάκη Γ.: «Τα Κρητικά βιβλία 1914 - 1940»
- Ενωσης Γυναικών Κρήτης: Πεπραγμένα Α' Ημερίδας «Κρήτη - Ιστορία και πολιτισμός».
- Θεοδοσάκη Δημ.: «Περασάριες Χαρές»
- Θεοδοσάκη Δημ.: «Το συναξάρι του παλιού καιρού».
- Καβρουλάκη Νικ.: «Οι ρίζες των ριζιτικών τραγουδιών».
- Καρέλη Μαν.: «Ο καμπανοκρούστης»
- Μαραγκουδάκη Νικ.: «Με της ψυχής τα μάτια».
- Μαρνιέρου Σπυρ.: «Ρεθεμνιώτικα Ολοκαυτώματα»
- Nelly's: «Πρόσωπα της Κρήτης».
- Πρεβελάκη Παντ.: «Ο θάνατος του Μένδικου» (Μορφ. Ιδρ. Εθν. Τραπεζης)
- Σημαντηράκη Βασίλη: «Κρητικές καμινάδες».
- Τρούλλη Μιχ.: «Η Μονή Αρσανίου από την ίδρυσή της μέχρι σήμερα».

Περιοδικές Εκδόσεις

- «Θαλλώ» - Έκδοση του Συνδέσμου Φιλολόγων Ν. Χανίων.
- «Κρητολογικά Γράμματα» τ. 5/6 (Ρεθ.)
- «Παλιμψηστον» τ.11 - έκδοση Βικελαίας Βιβλιοθήκης, Ηρακλείου
- «Σελίδες της Κρήτης» τ.1 (Ρεθ.)
- «Ταυ» - έκδοση Τεχνικού Επιμελητηρίου Ηρακλείου

Οι Πολιτιστικοί Φορείς του Νομού μας

Το Πνευματικό Κέντρο Χανίων, με χαρά παραχωρεί σελίδες του "ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ" του για την παρουσίαση των πολιτιστικών φορέων του Νομού Χανίων. Σημειώνεται ότι τα σχετικά κείμενα για την ίδρυση, λειτουργία, δραστηριότητες κ.λ.π. που μας αποστέλλονται από τους φορείς αυτούς - οι οποίοι έχουν και την ευθύνη των γραφομένων - δημοσιεύονται κατά σειρά προτεραιότητας παραλαβής τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΝΕΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ

1 & 2 Αυγούστου: Διήμερη εκδρομή εις την Σαντορίνη. 12 Αυγούστου: Ημερήσια επιμορφωτική και ψυχαγωγική εκδρομή του Ε.Κ.Π. Συλλόγου για όλους τους κατοίκους του χωριού σε ιστορικά χωριά του Ρεθύμνου όπως Μελιδόνι (σπήλαιον Μελιδονίου) Μαργαρίτες, Ανώγεια κ.λ.π.

10/10/1992: Αρχειοθεσίες. Ανεδείχθη νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου ως εξής: Πρόεδρος: Γαλανάκη Αγγελα, Αντιπρόεδρος: Ψαρουδάκης Νίκος, Γραμματέας: Γαλανάκη Κατερίνα, Ταμίας: Καραγιαννάκη Σοφία, Μέλη: Μαραγκουδάκη Ευγενία, Βεζάκης Γιώργος και Μανιουδάκης Νίκος, Αναπληρωματικά Μέλη: Τσικουδάκη Ειρήνη, Θεοδοσιάκη Αθηνά. Για την Εξελεγκτική Επιτροπή: Σαριδάκη Ανθούλα, Αρετάκη Αθηνά, Βαγιωνάκης Βασίλης

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΦΙΛΩΝ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

(Σταχυολόγηση από σχετικό δελτίου Τύπου)

Μόλις επιστρέψαμε από το ταξίδι μας στην Ιταλία, που ήταν μια συνεργασία με την ANEK, προγραμματίσαμε την εκδρομή που είχαμε υποσχεθεί στα παιδιά των τριών συγκροτημάτων. Η εκδρομή έγινε τελικά το Σαββατοκύριακο 26-27 Σεπτεμβρίου στην Ιεράπετρα, και συνδυάστηκε με μια τοπική εκδήλωση όπου χόρεψε και το ένα συγκρότημα.

Το επόμενο Σαββατοκύριακο 3-4 Οκτωβρίου είχαμε προγραμματίσει το παραδοσιακό τρυγοπάτημα. Φέτος, αποφασίσαμε και αγοράσαμε δύο βαρέλια τα οποία τακτοποιήσαμε στο ευρύχωρο υπόγειο του συλλόγου, με σκοπό να κάνουμε το δικό μας κρασί. Ετσι κι έγινε τελικά. Αγοράσαμε σταφύλια τα οποία τρυγήσαμε την Κυριακή το πρωί. Η ομάδα αποτελούνταν από τα παιδιά του μεγάλου συγκροτήματος και μερικά άτομα του Δ.Σ. Το απόγευμα είχαμε δώσει ραντεβού στις 5 μ.μ. στην αίθουσα του συλλόγου. Εκεί στην αυλή ήρθε και το φορτηγό στο οποίο είχαμε φορτώσει τα σταφύλια, στο οποίο πάνω τα πατήσαμε κιόλας. Μαζεύτηκε πολύς κόσμος του συλλόγου και σιγά - σιγά όλοι μαζί παρέα, γονείς, συμβούλιο και μεγάλοι χορευτές, πατήσαμε και βάλαμε το μούστο στα βαρέλια. Κατόπιν στρώθηκαν τα τραπέζια με τους μεζέδες που είχε φέρει κάθε ένας από μας, και τρώγοντας, πίνοντας και τραγουδώντας κάναμε μια ωραία παρέα που κράτησε έως τη 1 το πρωί. Επίσης, αυτή την εποχή έχουμε γράψει μια κασέτα μαγνητοφώνου, η οποία περιέχει τα βασικότερα στοιχεία για τους χορούς, τα λαϊκά μουσικά όργανα και τις φορεσιές, αντρικές και γυναικείες, της Κρήτης. Ψάξαμε στη βιβλιογραφία που υπάρχει, γράψαμε τα βασικότερα και μοιράσαμε τις κασέτες στα παιδιά του συλλόγου.

Τέλος αυτές τις μέρες παραλάβαμε και τα τελευταία κομμάτια από 100 περίπου μπλουζες που είχαμε παραγγείλει με το σήμα του συλλόγου και τις μοιράσαμε δωρεάν στα παιδιά.

εκδηλώσεις αυγούστου, Σεπτεμβρίου Οκτωβρίου '92

- 1/ 8/ 1992: Συναυλία με την παιδική ορχήστρα Κολυμβαρίου, διοργανώνει ο σύλλογος γυναικών της κοινότητας, στο χώρο της αυλής του δημοτικού σχολείου, υπό την διεύθυνση του μαέστρου Αντώνη Κωστούρακη
- 1/8/1992: Στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων «Καλοκαίρι '92» το Χανιώτικο Θεατρικό Εργαστήρι παρουσιάζει στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου την αναγεννησιακή κωμωδία του Ρουτζάντε « Οι Χωριάτες».
- 2/8/1992
έως
21/8/1992: Πραγματοποιούνται στην Κάντανο πολιτιστικές εκδηλώσεις που περιλαμβάνουν θεατρικές παραστάσεις λαϊκή και κρητική βραδιά, κουκλοθέατρο, και βραδιά νεολαίας.
- 3/8/1992: Η «Κρητική Μούσα», το παγκρήτιο καλλιτεχνικό σωματείο σε συνεργασία με τον σύλλογο μουσικών Χανίων ο «Χάρχαλης» διοργανώνει συναυλία Κρητικής Μουσικής, στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου. Το σύνολο των εισπράξεων θα διατεθεί υπέρ των σκοπών του Φιλανθρωπικού Συλλόγου Προστασίας Προβληματικών Παιδιών Νομού Χανίων « Ο Άγιος Νεκτάριος». Συνεργάζονται: Ο παραδοσιακός σύλλογος Νέας Κυδωνίας «Ο Γκιγκίλος» και το χορευτικό συγκρότημα του συλλόγου Παλαιών Ρουμάτων. Οι εκδηλώσεις τελούν υπό την αιγίδα του Πολυτεχνείου Κρήτης.
- 3/8/1992: Προφεστιβαλικές εκδηλώσεις του 3ου Διεθνούς Φεστιβάλ εκφραστικού Χορού - Μαρία Κουλίτσα.
- 5/8/1992: Προφεστιβαλικές εκδηλώσεις του 3ου Διεθνούς Φεστιβάλ Εκφραστικού χορού - Μαριώ Αΐραμ.
- 5/8/1992: Η ορχήστρα της Φιλαρμονικής του Δήμου Χανίων παρουσιάζει στην πλατεία Γεροκομείου ένα πλούσιο μουσικό πρόγραμμα Τραγουδούν: Ρίτσα Δετοράκη και Αντώνης Κλουβιδάκης.
- 5/8/1992
έως
23/8/1992: Η καθιερωμένη έκθεση Ειδών Λαϊκής τέχνης στο Γαβαλοχώρι λειτουργεί στην Αίθουσα του Πολιτιστικού Συλλόγου. Οργανωτές: Πολιτιστικός Σύλλογος Γαβαλοχωρίου και Κοινοτικό Συμβούλιο.
- 5/8/1992: Στα πλούσια των φολκλορικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων στο λιμάνι χορεύει και τραγουδά ριζίτικα τραγούδια ο Σύλλογος «Κρητικές Μαδάρες».
- 5/8/1992: Η θεατρική σκηνή του Κέντρου Εκφρασης και δημιουργίας παρουσιάζει στο Ελος, στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου, το έργο της Αγγέλας Μάλμου:

“Στα χρόνια του Ακρίτα”: Την εκδήλωση οργανώνει το Κέντρο Λαϊκής Επιμόρφωσης Ελους σε συνεργασία με τον Σύλλογο Καταγομένων από την Κοινότητα Ελους.

6/8/1992: Στο θέατρο Ανατολικής Τάφρου διοργανώνεται μεγάλη λαϊκή συναυλία προς τιμή της ομάδας υδατοσφαίρισης νέων του Ναυτικού Ομίλου Χανίων που αναδείχθηκε πρωταθλήτρια Ελλάδας με την συμμετοχή των : Ανδρέα Μικρούτσικου, Σοφίας Βόσου, Κλεοπάτρας, Θωμαΐδη, Μιχαλίτση. Την συναυλία διοργανώνει ο Σύλλογος γονέων και φίλων υδατοσφαίρισης του ΝΟΧ.

7/8/1992
έως
9/8/1992: Για δεύτερη συνεχή χρονιά η κοινότητα Πλατάνου διοργανώνει πολιτιστικές εκδηλώσεις με την επωνυμία «Τα Φαλασάρνια». Οι εκδηλώσεις θα γίνουν στην Αγία Παρασκευή Αρχαίας Φαλασάρνας και το πρόγραμμα περιλαμβάνει ομιλίες, παραδοσιακό γλέντι και θεατρική παράσταση.

7/8/1992: Στα πλαίσια των φολκλορικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων στο λιμάνι χορεύει ο Σύλλογος «Διγενής».

7/8/1992
έως
16/8/1992: Πραγματοποιούνται πολιτιστικές εκδηλώσεις στην Κοινότητα των Παλαιών Ρουμάτων που περιλαμβάνουν κρητική και λαϊκή βραδύα, θεατρική παράσταση και αθλητικούς αγώνες.

8/8/1992: Πολιτιστικές και μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις διοργανώνουν στις Καλάθηνες Κισάμου, ο σύνδεσμος καταγομένων από τις κοινότητες Καλαθενών, Καλλεργιανών, Κουκουναράς και Σηρικαρίου «Οι ριζίτες», σε συνεργασία με την κοινότητα και τον πολιτιστικό σύλλογο Καλαθενών. Η εκδήλωση περιλαμβάνει: Αποκαλυπτήρια του Μνημείου Πεσόντων, επίσκεψη στο φρούριο Ροτόντα, εκθεση παραδοσιακών υφαντών και κεντημάτων, γλέντι με το χορευτικό συγκρότημα Λαϊκής επιμόρφωσης Ελους. Θα προσφερθούν παραδοσιακά κεράσματα. Τέλος κρητικούς χορούς και τραγούδια θα παίξουν κρητικά συγκροτήματα.

8/8/1992: Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Κολυμπαρίου υλοποιώντας σχετική απόφαση του Δ.Σ. προσφέρει στους κατοίκους της κοινότητας των παραστάσεων «Στα χρόνια του Ακρίτα» που έγραψε η Αγγέλα Μάλμου και ανέβασε η πειραματική θεατρική ομάδα του Κ.Ε.Ε.Δ. σε ανάμνηση του βασικού του συνεργάτη - μέλους του Δ.Σ. Μανώλη Ν. Χαριτάκη.

9/8/1992: Μια μεγάλη προσωπικότητα του περασμένου αιώνα, τον Κυριάκο - Καλλίνικο Κριτοβουλίδη, τιμά ο Αποκόρωνας, με εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 200 χρόνων από την γέννηση του Κριτοβουλίδη στους Αρμένους και στο ίδρυμα «Αγ. Σοφία». Αναλυτικότερα, το πρόγραμμα των εκδηλώσεων περιλαμβάνει: Στους Αρμένους: 10.30 π.μ.: Επιμνημόσυνη δέηση στο Μνημείο Καλλίνικου Κριτοβουλίδη - κατάθεση στεφάνων - ριζίτικα τραγούδια από την χορωδία του Καλλιτεχνικού Ομίλου ο «Αποκόρωνας». 11 π.μ.: Ομιλία με θέμα: «Καλ. Κριτοβουλίδης», από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Ειρηναίο. Στο ίδρυμα Αγ. Σοφία: 6.30 μ.μ.: Εσπερινός στο εκκλησάκι Αγ. Σοφίας 7.00 μ.μ.: Χαιρετισμός από τον πρόεδρο του Ιδρύματος, Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου κ.κ. Ειρηναίο. 7.10 μ.μ.: Ομιλία με θέμα «Ο Κριτοβουλίδης και το έργο του» από τον δημοσιογράφο συγγραφέα κ. Νίκο Αγγελή. 7.30 μ.μ.: Ομιλία με θέμα: «Οι φυλάδες για τσοι Τούρκους τζή Κρήτης» από τον κ. Χαρ. Μπουρνάζο, ιστοριοδί-

φη. 7.50 μ.μ.: Ομιλία με θέμα: «Η επαναστατική κινητοποίηση της Γραμπούσας 1825-1828, μέσα από τα κείμενα του Κριτοβουλίδη από την φιλόλογο κ. Στέλλα Αλιγιζάκη. 8.10 μ.μ.: Συζήτηση. 9.00 μ.μ.: Μικρή συναυλία αφιερωμένη στην επέτειο των 200 χρόνων από την γέννηση του Κριτοβουλίδη, από την Παιδική χορωδία Χανίων. Διευθύνει ο Γ. Καλούτσης.

- 9/8/1992
έως
16/8/1992: Πραγματοποιούνται στο Φρε πολιτιστικές εκδηλώσεις που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων θεατρική παράσταση, βραδυά ριζίτικου τραγουδιού, κρητική και λαϊκή βραδυά.
- 9/8/1992: Η παιδική θεατρική ομάδα του Κέντρου Επικοινωνίας Εκφρασης, Δημιουργίας θα παρουσιάσει το έργο «Στα χρόνια του Ακρίτα» στο Πολυκλαδικό Λύκειο Χανίων. Η παράσταση είναι μιά προσφορά της κοινότητας Κουνουπιδιανών στους κατοίκους της περιοχής.
- 10/8/1992
έως
30/8/1992: Πραγματοποιείται στα Νεώρια η εικαστική έκθεση «Οριζοντιογραφίες ενταγμέ- νης στις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου Χανίων.
- 10/8/1992: Στα πλαίσια του 3ου διεθνούς Φεστιβάλ εκφραστικού χορού "Χανιά '92" που οργανώνει ο Δήμος Χανίων παρουσιάζεται στο Φρούριο Φιρκά το έργο του Ιάπωνα Νασακί Γιουσοννα «Το χάρισμα της πεταλούδας».
- 10/8/1992 έως 14/8/1992: Λειτουργεί έκθεση έργων των σπουδαστών της Κεραμικής - Αγγειοπλαστικής της Σχολής Κολυμβαρίου. Η έκθεση περιέχει κομμάτια από πηλό ρακού, κομμάτια από απλό κρητικό πηλό, καλούπια γυαλώματα, πυρο- χρώμα και γλυπτική.
- 10/8/1992: Το Ελεύθερο Θέατρο Χανίων παρουσιάζει στην κοινότητα Φρε Αποκορώνου και στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων της εν λόγω κοινότητας, την επιθεώρηση του Βασίλη Ζαχαρόπουλου «Ψηλέ μου καλησπέρα, θα φωτίσει ασπρη μέρα;»
- 12/8/1992
έως
16/8/1992: Λειτουργεί στην αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου Τσιβαρά, η έκθεση ζωγραφι- κής από παιδιά του Τμήματος Ζωγραφικής που λειτουργεί φέτος στον Τσιβαρά, σύμφωνα με τα προγράμματα της ΝΕΛΕ. Την έκθεση οργανώνουν σε συνεργα- σία με την ΝΕΛΕ ο Πολιτιστικός Σύλλογος Τσιβαρά. Διδάσκαλος η ζωγράφος κ. Ρεθεμνωτάκη Βάσω.
- 12/8/1992: Στα πλαίσια των φολκλορικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων χορεύουν στο λιμάνι τα χορευτικά συγκροτήματα του Θ. Ξηρουχάκη.
- 12/8/1992: Συνεχίζεται το φεστιβάλ εκφραστικού χορού που διοργανώνει για 3η συνεχή χρονιά ο Δήμος Χανίων στο Φιρκά. Η Sara Pearson και ο Patrick Widrig από την Ν. Υόρκη, παρουσιάζουν μιά σειρά από ντουέτα με αντιπαραθέσεις χιούμορ και περιπλοκές των ανθρώπινων σχέσεων.
- 13/8/1992: Μεγάλη Λαϊκή Συναυλία δίδει η Ακληστis Πρωτοψάλτη στο Θέατρο Ανατολικής Τάφρου.
- 14/8/1992: Με παράσταση που δίδει στο θέατρο Φιρκά η ομάδα Dance Theatre Consort της Νέας Υόρκης συνεχίζεται στο 3ο Διεθνές Φεστιβάλ Εκφραστικού Χορού που διοργανώνει ο Δήμος Χανίων.

- 14/8/1992: Στα πλαίσια των φολκλορικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων χορεύει στο λιμάνι ο Σύλλογος «Ψηλορείτης».
- 15/8/1992: Με την ομαδική χορογραφία του Jerome Andrews, εξελιγμένη με τους χορευτές του καλοκαιρινού του σεμιναρίου στα Χανιά, συνεχίζεται στο θέατρο Φιρκά, το 3ο Διεθνές Φεστιβάλ Εκφραστικού Χορού.
- 17/8/1992
έως
30/8/1992: Πραγματοποιούνται στα Χανιά οι «Παγκρήτιες Μουσικές εκδηλώσεις '92 που διοργανώνουν η Συμφωνική Ορχήστρα Κρήτης και το Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων. Οι εκδηλώσεις περιλαμβάνουν σεμινάρια και συναυλίες, όπου θα παίξουν Έλληνες, Κύπριοι και ξένοι καλλιτέχνες., είναι δε αφιερωμένες στο Χανιώτη Μουσικοπαιδαγωγό συνθέτη και συγγραφέα μουσικοδιδασκικών βιβλίων Ιωάννη Μανιουδάκη, ο οποίος σήμερα ζει στα Χανιά, συνεχίζοντας τις δραστηριότητες του ως συγγραφέας και ως μουσικοκριτικός.
- 17/8/1992: Στα πλαίσια των φολκλορικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων στο λιμάνι, παίζει η Φιλαρμονική του Δήμου και χορεύει ο Τουριστικός Συνδεσμός "Κρήτη".
- 17/8/1992
έως
23/8/1992: Εγκαινιάζεται στο Δημαρχείο Καστελλίου - Κισάμου έκθεση ζωγραφικής των Μανώλη και Μιχάλη Θεοδοσάκη.
- 17/8/1992
έως
20/8/1992: Με διργανωτή το Σύλλογο Προβολής Κισάμου «Η Γραμπούσα» διοργανώνονται τα «Γραμπούσια» . Οι εκδηλώσεις περιλαμβάνουν αναπαραστάση Κρητικού γάμου, εκδρομή - προσκύνημα στο Ιστορικό κάστρο της Γραμπούσας, ξενάγηση στη Ρόκα, θεατρικές παραστάσεις, ομιλίες φιλολογικό μνημόσυνο για την αείμνηστη δημοσιογράφο Φωτεινή Ανουσάκη.
- 18/8/1992: Μεγάλη λαϊκή συναυλία με τον Νίκο Παπαζογλου και το συγκρότημα «Λοξή Φάλαγγα», πραγματοποιείται στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου. Την συναυλία διοργανώνει το Χανιώτικο περιοδικό «Νεώριο».
- 19/8/1992: Το Πολιτιστικό Κέντρο της Ιεράς Μητρόπολης Κυδωνίας και Αποκορώνου, διοργανώνει εκδήλωση στο αμφιθέατρο του Πάρκου Ειρήνης και Φιλίας, με σκοπούς και τραγούδια της Μακεδονίας. Τα τραγούδια ερμηνεύει η χορωδία του Ι. Ν. Παναγούδας Θεσσαλονίκης.
- 19/8/1992: Στα Πεμόνια πραγματοποιείται εκδήλωση για τον Αποκορωνιώτη συγγραφέα Βασίλη θωμαδάκη. Ομιλητής είναι ο δάσκαλος - ποιητής Βαγγέλης Κακατσάκης. Στην εκδήλωση, που οργανώνεται από το Ίδρυμα «Αγία Σοφία» σε συνεργασία με την κοινότητα και τον πολιτιστικό σύλλογο Πεμονίων θα τραγουδήσει ριζίτικα η χορωδία το Καλλιτεχνικού Ομίλου «Αποκόρωνας».
- 19/8/1992: Στα πλαίσια του 3ου Διεθνούς Φεστιβάλ Εκφραστικού Χορού που διοργανώνει ο Δήμος Χανών, δίδεται παράσταση από τους Annick Nozati και Jean Francols Lefort, στο θέατρο Φιρκά.
- 19/8/1992: Δίωρο πανηγυρικό πρόγραμμα παρουσιάζει η ορχήστρα της Φιλαρμονικής του Δήμου Χανίων στο Δημοτικό Κήπο.
- 19/8/1992
έως
26/8/1992: Λειτουργεί στο Καστέλι έκθεση χειροτεχνίας με την ευκαιρία της καθιερωμένης ετήσιας συνέλευσης των Γυναικών Συλλόγων των ενοριών της Μητρόπολης .Η έκθεση στην οποία θα παρουσιαστούν ειδικά περίπτερα με έργα κρητικής χειροτεχνίας, παραδοσιακά και εμπορεύσιμα θα πλαισιωθεί και με άλλες πολιτιστι-

κές εκδηλώσεις. Στην έκθεση παίρνουν επίσης μέρος και βιοτέχνες των Επαρχιών Κισάμου και Σελλίνου (Κεραμικά, Ξυλόγλυπτα κ.α.)

- 19/8/1992: Στα πλαίσια των φολκλορικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων χορεύει στο λιμάνι το Λύκειο Ελληνίδων Χανίων.
- 20/8/1992: Τα φημισμένα Μπαλέτα Κίροφ παρουσιάζουν μια και μοναδική παράσταση στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου.
- 20/8/1992 έως 22/8/1992: Στα πλαίσια της λειτουργίας της έκθεσης ζωγραφικής και χαρακτηριστικής «Φώς και Χρώμα» της κ. Δρ. Αναστασίας Καλπάκη - Γεωργουλάκη στον πολιτιστικό χώρο «Φως, χρώμα, Γραμμή», (Ηρώων Πολυτεχνείου 7) οργανώνεται σεμινάριο για παιδιά ηλικίας 8 έως 14 ετών με θέμα: «Δημιουργώ παίζοντας με χρώματα. Η επίδραση του φωτός και του χρώματος στην έκφασή».
- 21/8/1992: Φολκλορικές εκδηλώσεις Δήμου Χανίων στο λιμάνι - Χορεύει το συγκρότημα «Εύξεινος Λέσχη Ποντίων Νάουσας».
- 21/8/1992: Συναυλία με έργα για βιολί και πιάνο, με τον Λεωνίδα Καβάκο (βιολί) και τη Μάγδα Καζόλη (πιάνο) στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου. Η συναυλία που διοργανώνει ο Φαρμακευτικός Σύλλογος Χανίων, έχει ενταχθεί στις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου Χανίων και τα έσοδά της θα διατεθούν στα Συστήματα Αγίου Νικολάου Σπλάντζας.
- 21/8/1992: Εκδήλωση για την προβολή του εκεί Βυζαντινού Ναού του Αγ. Ιωάννου Προδρόμου οργανώνει στα Δελιανά Κισάμου ο σύλλογος Κισαμιτών Αττικής «Κίσαμος» σε συνεργασία με την ενορία και την κοινότητα. Η εκδήλωση περιλαμβάνει και ομιλία από τον Νομαρχιακό Σύμβουλο Μιχάλη Ανδριανάκη.
- 21/8/1992: Συναυλία στον Αλικιανό δίδει το συγκρότημα νέων της Μουσικής Ακαδημίας του Μονάχου σε μουσική του Δημήτρη Καψωμένου και μεγάλων συνθετών. Την εκδήλωση οργανώνουν το Κέντρο Λαϊκής Επιμόρφωσης Αλικιανού, η Ενορία και άλλοι φορείς της περιοχής.
- 22/8/1992: Ομιλία με θέμα «Το Ελληνικό Ινστιτούτο Βενετίας και η έρευνα για την Κρήτη κατά την εποχή της Βενετοκρατίας» οργανώνει η Ιερά Μητρόπολη Κισάμου και Σελλίνου σε συνεργασία με το σύλλογο προβολής Κισάμου και τον σύλλογο Κισαμιτών Αττικής. Ομιλητής είναι ο καθηγητής και διευθυντής του Ελληνικού Ινστιτούτου Βενετίας Νικόλαος Παναγιωτάκης.
- 23/8/1992: Παράσταση με το έργο «Σφήκες» του Αριστοφάνη, δίδεται στο Εθνικό στάδιο Περιβολίων, από το ΔΗΠΕΘΕΚ. Την εκδήλωση διοργανώνει η κοινότητα Περιβολίων.
- 23/8/1992: Η νεανική συντροφιά του Πολιτιστικού Κέντρου της Ι. Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου οργανώνει εκδήλωση η οποία είναι αφιερωμένη στην μνήμη του Αγίου Ιερομάρτυρος Κοσμά του Αιτωλού μεγάλου δασκάλου και εμπνευστή του Γένους.
- 23/8/1992: Στα πλαίσια του 3ου διεθνούς φεστιβάλ εκφαστικού χορού η ομάδα Κήπος της Νέας Υόρκης παρουσιάζει στο θέατρο Φιρκά δύο παραστάσεις «Το βάθος της πέτρας» (1987) και «Περί δυνάμεως» (1992).

- 23/8/1992 έως 26/8/1992: Το σχήμα «Αρχιτεκτονική Σώματος και Χώρου» των καλλιτεχνών Πέτρου και Στέλλας Χατζηπαναγιώτου καλεσμένο από το Δήμο Χανίων παρουσιάζει στα Νεώρια το έργο «Ερέχθειο» βίντεο εγκατάσταση - ρυθμός Καρυάτιδας» με δρώμενο. Το δρώμενο έχει ως θέμα: Πυρ- Γυνή- Θάλασσα. Ηχος θα είναι οργανική βυζαντινή μουσική.
- 23/8/1992: Το Χανιώτικο Θεατρικό Εργαστήρι παρουσιάζει τους «Χωριάτες» του Ρουτζάντε στην αυλή του δημοτικού σχολείου Παϊδοχωρίου. Η παράσταση προσφέρεται από την Ελπίδα Μπραουνδάκη και το θίασο της στον Πολιτιστικό Σύλλογο της κοινότητας Παϊδοχωρίου.
- 24/8/1992: Στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου και στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων «Καλοκαίρι '92» το θέατρο Τέχνης του Κάρολου Κούν παρουσιάζει την αρχαία κωμωδία του Αριστοφάνη «Νεφέλες».
- 24/8/1992: Στις Φοκλορικές εκδηλώσεις που διοργανώνει ο Δήμος Χανίων στο λιμάνι χορεύει ο Καλλιτεχνικός Σύλλογος «Αποκόρωνας».
- 25/8/1992: Γίνεται η παρουσίαση του νεοεκδοθέντος βιβλίου «Κρητικές καμινάδες» του Βασ. Σημαντηράκη, στο σαλόνι του βιβλιοπωλείου «Γνώση». Η εκδήλωση συνδυάζεται με την παρουσία του συγγραφέα, ο οποίος θα μιλήσει για την εργασία του.
- 26/8/1992: Το φάσμα της 20χρονης καλλιτεχνικής του δημιουργίας παρουσιάζει ο συνθέτης Γιώργος Χατζηνάσιος, στο θέατρο της Ανατ. Τάφρου. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τραγούδια από τους κύκλους: Μονόγραμμα, σε ποίηση Οδ. Ελύτη. Εντεκάτη εντολή σε ποίηση Νίκου Γκάτσου. Διαδρομή, Λεύκωμα, χωρίς ταυτότητα, Συναξάρια. Εικόνες, Ασπρο - Μαύρο, Επίθεση αγάτης και Βυζαντινή τριλογία. Με το συνθέτη θα τραγουδήσουν: Νίκος Δημητράτος, Πένυ Ξενάκη, Αντώνης Ζαφειρόπουλος, Νίκος Κουρουπάκης, Ελενα Γιουρτζίδου, Τασιάνα Στεφανίδου και η χορωδία νέων Μουσικής Σχολής Χανίων με διευθυντή τον Γ. Καλούτση.
- 26/8/1992: Διάλεξη με θέμα: «Η Κρητική μαντινάδα και η μουσική της» δίδεται στον Τζίτζιφέ Αποκορώνου, από τον κ. Ευτ. Μαλεφάκη, τέως, Δ/ντή Μέσης Εκπαίδευσης. Την εκδήλωση διοργανώνει το Ίδρυμα «Αγία Σοφία» σε συνεργασία με την Κοινότητα και τον Σύλλογο Τζίτζιφέ, πλαισιώνεται δε με τραγούδια από την χορωδία του Καλλιτεχνικού Ομίλου «Αποκόρωνας» και μαντινάδες που απαγγέλλει η κ. Καίτη Αλέξη ενώ τη μουσική τους εκτελούν οι καλλιτέχνες Μ. Μπακατσάκης και Κ. Κουκουμπεδάκης.
- 26/8/1992: Στα πλαίσια των φοκλορικών εκδηλώσεων που διοργανώνει στο Λιμάνι, ο Δήμος Χανίων, χορεύει ο Παγκρήτιος Ομίλος Βραχοφόρων.
- 27/8/1992: Στα πλαίσια των Παγκρήτιων Μουσικών Εκδηλώσεων 1992 δίδεται ρεσιτάλ πιάνου από την Ελευθερία Μ. Στυλιανουδάκη.
- 27/8/1992: Στα πλαίσια των εκδηλώσεων «Γραμπούσια '92» το Κέντρο Λαϊκής Επιμόρφωσης Κισάμου, οργανώνει βραδιά παραδοσιακής μουσικής στην κεντρική πλατεία Κισάμου. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει: Παρουσίαση των μαθητών των τμημάτων βιολιού και λαούτου του Κέντρου Επιμόρφωσης με δασκάλους τον κ. Μιχάλη Κουνέλη και τον κ. Μιχάλη Πολυχρονάκη αντίστοι-

χα. Συμμετέχει το χορευτικό συγκρότημα του Κ.Α.Ε. Ελους.

- 28/8/1992: Τα Γεωργιανά Φολκλορικά Μπαλέτα «Αμπχαζία», εμφανίζονται στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων «Καλοκαίρι '92»
- 28/8/1992: Στα πλαίσια των Φολκλορικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων στο λιμάνι χορεύει ο λαογραφικός Ομίλος Κύπρου «Το Μάνταλι».
- 28/8/1992: Πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα παρουσιάζει σήμερα παραμονή του Αγίου Ιωάννη στην πλατεία της εκκλησίας στον Άγιο Ιωάννη η Φιλαρμονική του Δήμου Χανίων. Τραγουδούν οι Ρίτσα Δετοράκη και Αντώνης Κλουβιδάκης.
- 29/8/1992: Ο Μορφωτικός Σύλλογος Ποταμίδας Κισιάμου «Η Αναγέννηση» οργανώνει διάλεξη στο Πνευματικό κέντρο με θέμα «Ο Μητροπολίτης Δράμας και μετέπειτα Σμύρνης Χρυσόστομος ο μεγάλης Εθνομάρτυρας Ιεράρχης» με ομιλητή τον κ. Γεώργιο Κωνσταντουλάκη επίτιμο Λυκειάρχη.
- 30/8/1992 και 31/8/1992: Στο θέατρο Φιρκά παρουσιάζεται ένα πρόγραμμα με μουσική χορό και τραγούδι απ' την Ανδαλουσία. Στις κιθάρες οι Γιώργος Βαλύρης και Δημήτρης Κουκουλιτάκης. Στο τραγούδι ο JOSE TGUACIO GONZALEZ και στο χορό η Νατάσα Ντέκα.
- 30/8/1992: Δίδεται συναυλία στο Βενιζέλειο Ωδείο Χανίων, στα πλαίσια των Παγκρήτιων Μουσικών Εκδηλώσεων '92. Παίζουν μαθητές των Σεμιναρίων Συνθέσεως - Πιάνου κ.λ.π. Συμπράττουν η κ. Μαγκντις καθηγήτρια βιολού, (σολίστ) και η κ. Σοφία Ροσμαράκη καθηγ. πιάνου στο Ωδείο. Την μουσική εκδήλωση πλαισιώνει η χορωδία νεών της Μουσικής Σχολής του Γ. Καλούτση.
- 30/8/1992: Το θεατρικό έργο «Φιλομένα Μαρτουράνο» παρουσιάζει στην αίθουσα του πνευματικού Κέντρου Ελους η καλλιτεχνική εταιρεία «Θέσπις» Φουρνέ Κυδωνίας σε συνεργασία με το Κέντρο Λαϊκής Επιμόρφωσης Ελους.
- 31/8/1992: Στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου Χανίων το Κρατικό Μπαλέτο της Αγίας Πετρούπολης «Χορογραφικές Μινιατούρες» δίδει μια παράσταση στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου.
- 2/9/1992: Τελειώνουν οι φολκλορικές εκδηλώσεις του Δήμου στο λιμάνι των Χανίων με τον Παραδοσιακό Σύλλογο Νέας Κυδωνίας. «Ο Γκιγκίλος».
- 2/9/1992 έως 6/9/1992: Πραγματοποιείται το 7ο Διεθνές συνέδριο Νευροεπιστημόνων στο ΜΑΙΧ με θέμα «Απο την Μοριακή Βιολογία στην Κλινική Νευρολογία και Ψυχιατρική».
- 3/9/1992: Στα πλαίσια της σύσφιξης των σχέσεων Ενόπλων Δυνάμεων με το κοινό και υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εθνικής αμύνης δίδεται συναυλία στην Ανατολική Τάφρο με την συμμετοχή των καλλιτεχνών Δήμητρας Γαλάνη, Τάνιας Τσανακλίδου, Μανόλη Λιδάκη κ.α.
- 3/9/1992: Μουσική και χορό από το Δρόμο του Μεταξιού παρουσιάζει στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου ο Καλλιτεχνικός θίασος του Πεκίνου.
- 3/9/1992: Στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων που πραγματοποιεί ο Δήμος Νέας Κυδωνίας το καλοκαίρι, δίδεται θεατρική παράσταση από το ΔΗ.Π.Ε.ΘΕ Κ. με

το έργο του Αριστοφάνη «Σφήκες» στο προαύλιο του 1ου Δημοτικού Σχολείου Νέας Κυθωνίας στο Γαλατά.

- 3/9/1992: Ο Δήμος Σούδας και ο Πολιτιστικός Σύλλογος Σούδας προσκαλούν τα παιδιά του Δήμου πριν από το άνοιγμα των σχολείων στην αυλή του Δημοτικού Σχολείου για μια βραδιά πλημμυρισμένη από κέφι, αυτοσχεδιασμούς, παντομίμες, ρυθμό και πολλά παιχνίδια, με τη φροντίδα του Κέντρου Επικοινωνίας Εκφρασης και Δημιουργίας του Μανώλη Φιλιππάκη.
- 4/9/1992: Συναυλία με τον Ρός Ντέιλι και το συγκρότημά του «Λαβύρινθος» δίδεται στα Νεώρια. Την εκδήλωση διοργανώνει η οργανωτική επιτροπή του 7ου συνεδρίου της Διεθνούς εταιρείας Ελλήνων Νευροεπιστημόνων στα Χανιά, και η φαρμακευτική εταιρεία CIBA HEIGY HELLAS AG.
- 5/9/1992
έως
8/9/1992: Η έκθεση κοπανελιού που είχε πραγματοποιηθεί τον Αύγουστο στο Γαβαλοχώρι ανοίγει και πάλι για τέσσερις μέρες.
- 6/9/1992: Τον «Αρχοντοχωριάτη» του Μολιέρου παρουσιάζει στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου, ο θίασος του Κώστα Βουτσά.
- 6/9/1992: Ο Σύλλογος των Κοινοτήτων Περιοχικών Σφακοπηγαδίου και οι φορείς της κοινότητας Σφακοπηγαδίου, οργανώνουν την γιορτή του τρυγητού στην αυλή του Δημοτικού Σχολείου Σφακοπηγαδίου. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει κρητική μουσική και τραγούδια από το συγκρότημα Ανδρέα Λιλικάκη και χορούς από το χορευτικό συγκρότημα του Λυκείου Ελληνίδων.
- 8/9/1992: Ο Μορφωτικός σύλλογος Καράνου «Η Ρίζα» στα πλαίσια των πολιτιστικών εκδηλώσεων και με την ευκαιρία της εορτής της γέννησης της Θεοτόκου, οργανώνει στα Καράνου συνέδριο ριζιτικού τραγουδιού. Θέματα που θα συζητηθούν είναι : Ονομασία ριζιτικού τραγουδιού, πηγές του ριζιτικού, αλλοίωση του ριζιτικού, διάδοση και ο ρόλος του ριζιτικού τραγουδιού στην παρέα κ.τ.λ. παίρνουν μέρος όλοι οι παραδοσιακοί σύλλογοι ριζιτικών τραγουδιών του νομού Χανίων, λαογράφοι, και μεμονωμένοι τραγουδιστές. Χορεύει ο παραδοσιακός σύλλογος Παλαιών Ρουμάτων.
- 9/9/1992: Στο θέατρο της Ανατολικής Τάφρου το ΔΗΠΕΘΕΚ δίδει την καταληκτήρια παράσταση του έργου του Αριστοφάνη «Σφήκες».
- 12/9/1992: Πραγματοποιείται στο Νίππος Αποκόρωνα και η ιστορική σημασία τους». Ομιλητής είναι ο κ. Σταμάτης Αποστολάκης, δάσκαλος - λαογράφος. Η διάλεξη οργανώνεται από το Ίδρυμα «Αγία Σοφία» σε συνεργασία με την Κοινότητα και τον Σύλλογο Νίππους και εντάσσεται στα πλαίσια γενικότερων εκδηλώσεων που το Ίδρυμα οργανώνει στον Αποκόρωνα. Την εκδήλωση πλαισιώνει η χορωδία του Καλλιτεχνικού Ομίλου «ο Αποκόρωνα».
- 12/9/1992: Μετά την επιτυχία που γνώρισε η κωμωδία του Ρουτζάντε «Οι χωριάτες» το Χανιώτικο Θεατρικό Εργαστήριο αρχίζει τη χειμερινή περίοδο με το ίδιο έργο. Οι παραστάσεις θα δίδονται στο θέατρο της οδού Μαριδάκη στο Κάτω Κουμκαπί. Παράλληλα θ' αρχίσουν στο Εργαστήριο δίμηνα θεατρικά σεμινάρια για παιδιά από 6 έως 12 χρόνων.
- 13/9/1992: Επίσκεψη - ξενάγηση στη νησίδα Σούδας διοργανώνει η Ιστορική Λαογραφική

Αρχαιολογική Εταιρεία Κρήτης. Την ξενάγηση θα κάνει ο Μιχ. Ανδριανάκης ενώ στη νησίδα θα γίνει τρισάγιο για τους κατά καιρούς υπεραπιστές της.

- 15/9/1992: Δίδεται στα Νεώρια Χανίων το ρεσιτάλ τραγουδιού της Μακεδόνισσας καλλιτέχνης του λυρικού τραγουδιού Αλίκης Χατζηστυλιανού, με σύμπραξη της Στρατιωτ. Μουσικής της 5ης Μεραρχίας και του ΝΑΣΚΡΗ Χανίων, υπό την διεύθυνση του λοχαγού αρχιμουσικού κ. Τσιόγκα Περικλή.
- 16/9/1992 έως 20/9/1992: Λειτουργεί στο Ίδρυμα «Αγία Σοφία» στους Αγίους Πάντες Αποκορώνου η Δ' έκθεση προϊόντων Αποκορώνου, που οργανώνεται από το Ίδρυμα, τον Καλλιτεχνικό Ομίλο «Αποκόρωνας» με την συμπαράσταση του ΕΟΜΜΕΧ.
- 19/9/1992: Διάλεξη με θέμα «Εξελίξεις στην εμβρυϊκή Ιατρική» δίδεται σε αίθουσα του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων, από τον καθηγητή κ. Υβ Ντιμέ, του Πανεπιστημίου των Παρισίων. Την εκδήλωση διοργανώνει η Ιατρική Εταιρεία Χανίων και ο Ελληνογαλλικός σύνδεσμος Χανίων, στη μνήμη Οδυσσέα Καλλιγιάννη.
- 20/9/1992: Εκδήλωση στην μνήμη και προς τιμή των Αποκορωνιωτών γιατρών, πραγματοποιείται στο Ίδρυμα «Αγία Σοφία». Η εκδήλωση οργανώνεται από το Ίδρυμα και αποβλέπει στην παρουσίαση του έργου των Αποκορωνιωτών γιατρών, που γεννήθηκαν και προσέφεραν τις υπηρεσίες τους στην επαρχία Αποκορώνου και έχουν αποβιώσει. Η εκδήλωση περιλαμβάνει ομιλία από τον κ. Γ. Λεντάρη, πρόεδρο της Ομοσπονδίας Συλλόγων Αποκορώνου Αττικής, καθώς και σύντομες παρεμβάσεις από τους εκπροσώπους των οικογενειών των τιμωμένων γιατρών. Στην ίδια εκδήλωση θα τιμηθεί και ο τελευταίος επιζών της παλιάς φουρνιάς των γιατρών του Αποκόρωνα Γ. Μιχελογιάννης.
- 20/9/1992: «Γραμπούσια» - τελευταία ημέρα: Περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων, προσκυνηματική εκδρομή στο θρυλικό Κάστρο της Γραμπούσας, ομιλία για την σημασία του ιστορικού γεγονότος της αλώσεως της Γραμπούσας από τους επαναστατημένους Κρητικούς από το φαρμακοποιό κ. Γ. Μαζοκοπάκη, και παρουσίαση του βιβλίου του λογοτέχνη- ποιητή Αθαν. Δεκάκη «Γραμπουσιανοί Τόποι και θρύλοι» (Έκδοση Κοινότητας Γραμπούσας.)
- 21/9/1992 έως 25/9/1992: Πραγματοποιείται το 11ο Διεθνές σεμινάριο με θέμα «Προγραμματισμός και σχεδιασμός εγκαταστάσεων Ανωτάτης Εκπαίδευσης». Το σεμινάριο που είναι υπό την ευθύνη του ΤΕΕ Τμήμα δυν. Κρήτης διοργανώνει η Διεθνής Ένωση Αρχιτεκτόνων (UIA) σε συνεργασία με την ΟΥΝΕΣΚΟ.
- 21/9/1992: Η ίδρυση στα Χανιά, του Κέντρου Νίκου Καζαντζάκη συζητείται σε συνάντηση των μελών της Εταιρίας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη στην οδό Υψηλάντων 15.
- 23/9/1992 έως 3/10/1992: Λειτουργεί στην αίθουσα πολιτιστικών εκδηλώσεων του καινούργιου Ινστιτούτου Ευρωπαϊκών Γλωσσών Υψηλάντων 15, έκθεση ζωγραφικής του Χανιώτη ζωγράφου Δημήτρη Λιλικάκη με τίτλο «ΕΠΙΛΟΓΕΣ»
- 24/9/1992 έως 26/9/1992: Πραγματοποιούνται στο Πολιτιστικό Κέντρο της Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου, υπό την προεδρία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Ειρηναίου οι εργασίες του πρώτου παγκρήτιου Σεμιναρίου για θέματα αιρέσεων παραθρησκείας. Στο σεμινάριο συμμετέχουν κληρικοί και λαϊκοί συνεργάτες Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Κρήτης, 21 εκπαιδευμένα στελέχη της ομάδας

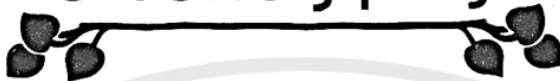
εργασίας σε θέματα αιρέσεων και παραθρησκείας της Εκκλησίας της Ελλάδος, τα οποία πλαισιώνουν και το όλο πρόγραμμα.

- 28/9/1992
έως
5/10/1992: Εκθεση Μέσων Ατομικής Προστασίας οργάνων μέτρησης βλαπτικών παραγόντων και βιβλίου, σχετικά με την ασφάλεια και την υγιεινή οργάνωνουν τα σωματεία εργαζομένων στο Ναύσταθμο Κρήτης σε συνεργασία με την ΕΥΑΣ και τον τεχνικό Ασφαλείας ΝΚ. Η έκθεση θα παραμείνει ανοικτή από 28/9 έως 2/10 στο Ναύσταθμο, και από 3/10 μέχρι 5/10 στο Δημαρχείο Χανίων.
- 30/9/1992: Εγκαινιάζεται η Αίθουσα Εκθέσεων Σύγχρονης Τέχνης στην οδό Δημοκρατίας 81 (Ολύμπια) όπου και η έκθεση έργων των Donald Wells (γλυπτική) Πέτρου Ξενάκη (ζωγραφική), Aurilia Naskou (Ζωγραφική) και Theo Tobiasse (χαρακτική).
- 30/9/1992: Η ορχήστρα της Φιλαρμονικής Δήμου συμμετέχει σε εδήλωση που διοργανώνει η Διεύθυνση των Φυλακών Αγιάς για την ψυχαγωγία των φυλακισμένων, στο χώρο των Φυλακών Αγιάς. Με την ορχήστρα θα τραγουδήσουν οι Δετοράκη Ρίτσα, Κλουβιδάκης Αντώνης, Νικολουδάκη Μαρία.
- 1/10/1992
έως
2/10/1992: Τα «προβλήματα των ηλικιωμένων συζητούνται σε Πακρήτια Συνάντηση που πραγματοποιείται στο Ενοριακό Κέντρο του Αγίου Στυριδάνα στην Κίσσαμο. Την συνάντηση οργανώνουν, η Ιερά Μητρόπολη Κισάμου και Σελλίνου με το Ανουσάκειο Γηροκομείο και συμμετέχουν το Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας Χανίων, το Δημοτικό Γηροκομείο, το Θεραπευτήριο Χρονίων Παθήσεων και η Κοινωνική Υπηρεσία του Γ.Ν. Ν.Χανίων.
- 1/10/1992: Πραγματοποιούνται στην Παλαιόχωρα από τον Πρόεδρο της Κοινότητας Σταύρο Αλιγιζάκη και Ολλανδική Αντιπροσωπεία τα αποκαλυπτήρια του γλυπτού «Ο Ταξιδιώτης» που φιλοτέχνησε δωρεάν για τους κατοίκους, ο καλλιτέχνης Bob Bunck. Το γλυπτό συμβολίζει την φιλία των κατοίκων της Παλαιόχωρας με τους ταξιδιώτες.
- 2/10/1992: Εορτασμός εκατονταετηρίδος Ιερατικής Σχολής Κρήτης: 7.00 - 11.00 Αρχιερατική θεία λειτουργία στην Ι. Μονή Χρυσοπηγής. Ομιλητής ο πρώην Δ/τής της Ανωτέρας Εκκλ. Σχολής Αθηνών κ. Γεωργ. Παπαδάκης. 16.30 Αθλητικές εκδηλώσεις στο γηπεδο της Σχολής «Αγίος Ματθαίος». 18.30 Εσπερινός στον παρεκκλήσι του Αγίου Ματθαίου.
- 3/10/1992: Εορτασμός Εκατονταετηρίδος Ιερατικής Σχολής Κρήτης: 7.00 - 11.00 Αρχιερατικό συλλειτουργό στην Ι. Μονή Αγίου Ματθαίου. Ομιλητής ο σχολάρχης αιδεσιμολογιώτατος πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Μαργέλλος. 19.00 Συναυλία Βυζαντινής Εκκλησιαστικής Μουσικής από την χορωδία της Σχολής στην πόλη των Χανίων (Πολιτιστικό Κέντρο της Ι. Μητρόπολης Κυδωνίας και Αποκορώνου.)
- 3/10/1992: Διάλεξη με θέμα «Γιανιτσάρης και Αληδάκης, δύο γενίτσαροι του Αποκόρωνας», δίδεται στην Κάϊνα Αποκορώνου, από τον συντ. γεωπόνο, συγγραφέα κ. Μάρκο Ντουκάκη. Την εκδήλωση διοργανώνει το Ίδρυμα «Αγία Σοφία» με την Κοινότητα και τον Σύλλογο Κάϊνας και κατά τη διάρκειά της θα προβληθούν φωτεινές διαφάνειες ενώ ριζίτικα θα τραγουδά η χορωδία του Καλλιτεχνικού Ομίλου ο «Αποκόρωνας».

- 3/10/1992
έως
11/10/1992: Λειτουργεί στο Πνευματικό Κέντρο Ελous έκθεση προβολής των προϊόντων του «Προμηθευτικού Καταναλωτικού παραγωγικού Συνεταιρισμού Υφαντικής και Ξυλογλυπτικής Αγγειοπλαστικής Ελous ΣΥΝ. ΠΕ.» Διοργάνωση: Συν. Ελous, Νομαρχία Χανίων, Ι. Μητρόπολη Κισάμου και Σελλίνου και συν. Γυναικών Εννιά Χωριών.
- 4/10/1992: Εορτασμός Εκατονταετηρίδος Ιερατικής Σχολής Κρήτης. 7.00-11.00 Συνοδική Θεία λειτουργία στην Ι. Μονή της Αγίας Τριάδος και επιμνημόσυνη δέηση υπέρ αναπαύσεως των διακονησάντων στη Σχολή. Ομιλητής ο σεβασμιώτατος Μητροπ. Κισάμου και Σελλίνου κ. Ειρηναίος απονομή πτυχίων στους τελειόφοιτους της Σχολής (έτος 91-92). 12.30 Εγκαίνια εκθέσεως Σχολής - Απονομή αναμνηστικών διπλωμάτων. 14.00 Φιλοξενία επισήμων υπό της Ιεράς Μονής.
- 4/10/1992: Η Ιστορική Λαογραφική και Αρχαιολογική Εταιρεία Κρήτης διοργανώνει εκδρομή - οδοιπορικό στο Φαράγγι της Αγίας Ειρήνης Σελλίνου. Το πρόγραμμα προβλέπει: Αναχώρηση με πούλμαν από το βιβλιοπωλείο Κουρμούλη, διάβαση του Φαραγγιού της Αγίας Ειρήνης από την είσοδό του κοντά στο ομώνυμο χωριό μέχρι την έξοδό του στην Μονή Σελλίνου όπου θα περιμένει το πούλμαν. Μεσημεριανό φαγητό στη Σούγια, ή στο Κουστογέρακο. Ξενάγηση στις αρχαιότητες της περιοχής ανάλογα με τον διαθέσιμο χρόνο.
- 5/10/1992
έως
15/10/1992: Στα πλαίσια της σύσφιξης των σχέσεων Ενόπλων Δυνάμεων με το κοινό και υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης παρουσιάζεται στην Λέσχη Αξιόν Φρουράς Χανίων (Δημοκρατίας 84), έκθεση ζωγραφικής με έργα του Δημήτρη Μυταρά καθηγητή της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών.
- 14/10/1992: Συναυλία με τον Ross Daly δίδεται στα Νεώρια. Τον Ross Daly συνοδεύουν οι D. Chemirani (ζάμπι) και Σ. Τουτουδάκη (τραγουδι).
- 17/10/1992: Δίδεται διάλεξη στον Βαφέ Αποκορώνου. Θέμα: «Η γυναίκα του Αποκόρωνα κατά την περίοδο 1923 - 1945», με ομιλήτρια την Αθηνά Μπλαζουδάκη - Σταυρουλάκη, Συντ. Λυκειάρχη. Η εκδήλωση οργανώνεται από το Ίδρυμα «Αγία Σοφία» σε συνεργασία με την Κοινότητα και τους Συλλόγους Βαφέ και εντάσσεται στα πλαίσια των ευρύτερων εκδηλώσεων που οργανώνει το Ίδρυμα στα χωριά της Επαρχίας Αποκορώνου.
- 17/10/1992: Η Ιατρική Εταιρεία Χανίων οργανώνει εκδήλωση στο ΜΑΙΧ, σε συνεργασία με την ΩΡΛ Εταιρεία της Κρήτης και τον Ιατρικό Σύλλογο Χανίων.
- 18/10/1992: Το θεατρικό έργο «Φιλομένα Μαρτουράνο» του Εντουάρντο Ντε Φίλιππο, ανεβάζει στο θέατρο του Ωδείου Χανίων, η Καλλιτεχνική Εταιρεία του Φουρνέ «Θέσπις».
- 22/10/1992: Οι Φιλολόγοι του Νομού Χανίων εγκαινιάζουν το «στέκι» τους, για τη χρονιά 1992 - 1993 στο Βιβλιοπωλείο «ΕΠΙΛΟΓΕΣ» (οδός Δημοκρατίας). Μετά τα εγκαίνια στον ίδιο χώρο, το Διοικητικό συμβούλιο του Συνδέσμου δίδει συνέντευξη Τύπου για τη δραστηριότητα του Συνδέσμου τη χρονιά 1992-93.
- 23/10/1992: Στο σαλόνι του βιβλιοπωλείου «Γνωση» Γεωργ. & θεοχ. Κουρμούλη (Παρθενίου Κελαϊδή 16) ο γυμνασιάρχης μαθηματικός κ. Στέλιος Πετράκης παρουσιάζει τις νεώτερες πρωτότυπες έρευνές του.
- 24/10/1992 Πραγματοποιείται στην Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης Επιστημονικό Σεμινάριο

- 24/10/1992 στα πλαίσια του προγράμματος "Κρήτη 2020" και σε συνεργασία με την
έως Χριστιανική Ένωση Ηρακλείου «Ο Απόστολος Παύλος» (τομέας εκπαιδευτι-
25/10/1992: κών) με θέμα: «Το οικολογικό πρόβλημα της Κρήτης».
- 26/10/1992 Λειτουργεί στην Αίθουσα Τέχνης Β. Μυλωνογιάννη εκθεση ζωγραφικής του
έως Κυριάκου Κατζουράκη. Στη διάρκεια της, θα διανέμεται υλικό και αναλυτικά
14/11/1992 στοιχεία για την καλλιτεχνική πορεία και το έργο του ζωγράφου.
- 27/10/1992: Η V Μεραρχία οργανώνει στη Λέσχη Αξιωματικών Φρουράς Χανίων ομιλία με
θέμα «80 χρόνια από τον Α' Βαλκανικό Πόλεμο», «50 χρόνια από την ίδρυση
του Ιερού Λόχου» και «Μάχη Ελ Αλαμίν».
- 28/10/1992 Εκθεση φωτογραφίας με τίτλο «Μορφές και Σχήματα» του Βασίλη
έως Σημαντηράκη, γενικού προξένου της Ελλάδας στην Αμβέρσα Βελγίου, διοργα-
7/11/1992: νώνει στην Αίθουσα Εκθέσεων Σύγχρονης Τέχνης (Δημοκρατίας 81) το
Πνευματικό Κέντρο Χανίων.
- 29/10/1992: Δίδεται διάλεξη στο αμφιθέατρο του Ναυστάθμου Κρήτης, με θέμα «Βαλκάνια -
Μεσόγειος και η θέση της Ελλάδας» και ομιλήτη τον καθηγητή κ. Αθαν. Δρούγο.
Η εκδήλωση διοργάνεται από την V Μεραρχία Πεζικού.
- 29/10/1992 Πραγματοποιείται το σεμινάριο: «Αξιοποίηση και Ανάδειξη Μνημείων» της Ι.
έως Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου στο Πολιτιστικό Κέντρο. Τα μαθή-
17/11/1992: ματα θα έχουν την μορφή διαλέξεων με προβολή διαφανειών και θα αναφέρο-
νται στην Ιστορία, την Αρχιτεκτονική και την παράδοση των μνημείων της
Κρήτης.
- 31/10/1992: Στο Ενοριακό κέντρο Καστελλίου, η Μητρόπολη Κισάμου και Σελίνου οργανώ-
νει τελετή στη μνήμη του Εθνομάρτυρα Επισκόπου Σμύρνης Χρυσοστόμου και
των λοιπών θυμάτων της Μικρασιατικής καταστροφής του 1922. Ομιλητές: ο
Σεβ/τος Μητροπολίτης Κισάμου και Σελίνου κ. Ειρηναίος και ο επίτιμος
Λυκειάρχης κ. Γ. Κωνσταντουλάκης.
- 31/10/1992
έως
4/11/1992: Λειτουργεί Εκθεση Ζωγραφικής του Β. Βαγιάννη στο Ξενοδοχείο «Σαμαριά».
- 31/10/1992: Στο Χανιώτικο Θεατρικό Εργαστήρι, δίδεται η πρεμιέρα του παιδικού έργου
«Ο Παπουτσωμένος Γάτος». Οι παραστάσεις θα δίδονται όλο το Νοέμβριο, στο
θέατρο της οδού Μαριδάκη στο Κάτω Κουμ-Καπί κάθε Σάββατο και Κυριακή
στις 7 το απόγευμα.
- 31/10/1992: Η εκκλησιαστική Αρχιτεκτονική είναι το αντικείμενο διάλεξης που δίδεται στο
Πολιτιστικό Κέντρο της Ιεράς Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου στα
πλαίσια του Σεμιναρίου για την Ανάδειξη Μνημείων. Ομιλήτρια είναι η κ.
Αιμιλία Κλάδου, Αρχιτέκτονας.

ΤΑ ΧΑΝΙΑ Ο ΤΟΠΟΣ ΜΑΣ

Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΣΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΣΤΟ ΛΟΓΟ ΤΟΥ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ

Σταμ. Α. Αποστολάκη

Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος

... κουμπάρους, επειδή μένανε ως την Τρίτη βράδυ στο γάμο, κι εχρειάζονταν να βγάλουν τα στιβάνια των, Είχανε και ενενήντα εννιά κανίσκια, φερμένα, οι δικοί.

Οντεν επηγαίνανε στο Κακοδίκι, να πάρουνε τη νύφη, Ο Βενζέλος εβάστα ένα ωραίο τριαντάφυλλο, σαν το πρόσωπο τη νύφης. Ετραγουδούσαν τραγούδια τη στράτας. Κι' ο Βενζέλος είτε και μια μαντινάδα:

“- Σαν την ασπασθρότσιτα που τηνε τρών οι γι' αίγες
ετσά με φάγασι κι' εμέ, οι γι' εδικές σου έγνοιες.”

Οντεν εγυρίσαμε στη Μονή, στο γλέντι, ο βιολάτορας είτε του Βενζέλου, του πρωτοκούμπαρου, δύο μαντινάδες. Την πρώτη για την πλερωμή που τού 'δωσεν ο Βενζέλος. Ελεγε:

“- Αλλά λεγές κι' άλλα 'καμες, κι' άλλα 'πες κι' άλλα κάνεις
κι' άλλα λογιάζεις κι' άλλα λες, κι' άλλα στο νου σου βάνεις”.

και τη δεύτερη, για τη λεβεντιά και την παλληκαριά του:

“- Εσύ 'σαι τσ' αστραπής παιδί, και τη βροντής εγγόνι,
σα θες αστράφτει και βροντά, σα θέλεις, πέφτει χιόνι!”²¹

Στο ορεινό Σέμπρωνα (χωριό της επαρχ. Κυδωνίας) βαπτίζει και «δεν πέφτει σε τίποτα έξω», όπως λέμε και που εδώ όλοι παρατηρούν. Δηλαδή, την ευχέρεια του συντέκνου και των «σερτάδων» στο μυστήριο και στην εθιμοτυπία του διήμερου και κάποτε πολυήμερου γλεντιού που ακολουθεί. Γλέντι που απαιτεί να τηρηθούν πολλοί κανόνες και απαράβατες προσταγές, κατά την πορεία του εθίμου της βάπτισης:

«... Το βράδυ εκείνο ο Βενζέλος διενυκτέρευσε εις το σπίτι μου και την επομένην παρέστημεν εις μίαν βάπτισιν. Εβάπτισεν ο ίδιος, το παιδί του Δήμ. Βασιλομανωλάκη. Όταν ετελείωσεν η βάπτισις, εγώ εμοίρασα τα μαρτυρικά, όπως τα λένε και κατόπιν επήγαμε στο σπίτι του πατρός του παιδιού, όπου μας παρετέθη πλούσιον γεύμα, εις το οποίον παρευρέθησαν και πάρα πολλά πρόσωπα. Όλοι των μας εκάλεσαν να πάμε εις τα σπίτια των. Δεν ήτο δυνατόν να αρνηθώμεν, διότι θα παρεξηγούμεθα. Ετσι είναι το έθιμο εις την Κρήτην...»²²

«... Ο Βενζέλος εβάφτισε το Μανόλη Κυρ. Φραντζεσκάκη από τον Σέμπρωνα, κι' εγίνηκε, όπως διηγούνται, τρικούβερο γλέντι. Το γέρο Κυριάκο, το Δήμαρχο, τον υπολόγιζε πολύ ο Βενζέλος...»²³

21. Πληροφ.: Ειρήνη Κ. Μπασιά, από τη Μονή Σελίνου, 73 χρόνων (1985). (Κατά τη διασταύρωση των πληροφοριών ο Μαν. Σεραδάκης, απόστρατος Χωρ/κής, θυμάται πως οργανοπαίκτης ήταν ο Ξυλινός ο Παπαρηγόρης, από το Ροδοβάνι. Εξ άλλου ο Γιάννης Βαγιάκης, από τη Μονή, βεβαιώνει πως έπαιζε ο Δρακάκης από το Συμβρού - Μερτέ. Όλοι συμφωνούν στις μαντινάδες και στην πληρωμή του λυράτζη από τον Βενζέλο. Μνεία του γεγονότος κάνει και η «Λουλούδα». (Γ. Μαθιουδάκης) στα «Κρητ. Νάκλια» του, της, σ. 107 - 108.

22. Ευάγγ. Μελιγκουνάκης: «Βενζέλου Ανάβασις», Αθήναι, 1955, σ. 33

23. Πληροφ.: Μανόλης Σεραδάκης, απόστρατος Χωρ/κής, 71 χρόνων (1985) από Λιβαδά Σελίνου, νυμφευμένος από τον Σέμπρωνα.

«... Ενδιαφερόταν με θέρμη για τους ανθρώπους του και τους φίλους του. Φρόντιζε για την ευτυχία τους και την οικογενειακή αποκατάστασή τους. Δεχόταν δε γι' αυτούς και τους μπελάδες της κουμπαριάς...»²⁴

Λένε οι κρητικές μαντινάδες:

«- Οποιος δεν είναι μερακλής και στ' άρματα τεχνίτης,
δεν πρέπει του να κατοικεί εις το νησί της Κρήτης».

«- Ηθελα νά 'μουν όμορφος, νά 'μουν και κοπελιάρης,
να τραγουδώ και όμορφα, δεν ήθελ' άλλη χάρη!»

Ήταν «μερακλής» ο Βενιζέλος με την ένοια του συνηθισμένου αυτού φιλοφρονητικού επιθέτου στην Κρήτη; - Ασφαλώς και ήταν! Γιατί, τραγουδούσαν ωραία τα ριζίτικα.

«... Όταν ο Βενιζέλος έπιανε να τραγουδήσει, λόγου χάρη, το "Τραγούδι του Διγενή" ή "Τον αϊτό" σε ριζιμμό χαράκι, που έχουν βαρύ τόνο, κατέβαζε θεληματικά τη φωνή του σχεδόν στο επίπεδο του μπάσσου»²⁵

Γιατί, αυτοσχεδίαζε εύχερα ωραίες μαντινάδες, σε πολλές περιπτώσεις, όπως π.χ.:

«Κατά το 1905, όταν έγινε η Επανάσταση του Θερίσου, οι οπλαρχηγοί όλων των Νομών της Κρήτης, έστειλαν φιλοφρονητικό γράμμα προς τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Εις απάντηση εκείνου, ο Βενιζέλος τους έστειλε ένα περιεκτικό Κρητικό δίστιχο, που μέσα σ' αυτό επαινούνταν όλων των Νομών οι οπλαρχηγοί:

«- Σεις ειστε ρόδα Καστρινά, κι' αθοί των Ρεθεμιώτω,
Του Μεραμπέλλου γιασεμιά, και βιόλες των Χανιώτω».²⁶

«- Σαν την ασπалаθρόσιτα, που τηνε τρών' οι γι' αίγες,
ετσά σε φάγασει κι' Εσέ, οι γι' ειδικές μου έγνοιες».²⁷

«Θυμούμαι που μου έλεγε ο πατέρας μου Γιάννης Παυλάκης από τα Παυλιανά τ' Αρχοντικού (Πελεκάνου) Σελίνου, που ακλούθιε του Βενιζέλου πάντα, πως στα τραπέζια έλεγε με παράπονο, μετά το θάνατο της πρώτης του γυναίκας, την παρακάτω μαντινάδα:

«- Ανάθεμά σε Χάροντα απού' παιρνες τον Ενα,
και δε μας πήρες και τσι δυο μόν' άφηρες εμένα...»²⁸

Γιατί, χόρευε με λεβεντιά και χάρη²⁹ τους Κρητικούς χορούς, και γιατί - τέλος - συμμετείχε ολόψυχα στα κρητικά γλέντια. Εκανε κουμπαριές και βαπτίσις κι αποζητούσε την Κρητική διασκέδαση όποτε δινόταν η ευκαιρία.

«...Μετά την απόπειρα της Κηφισιάς, ήρθεν στην Αγ. Βαρβάρα στις Μουρνιές, και του κάμαμε τραπέζι. Ζήτησε και λύρα να γλεντίσουμε. Τραγούδηξε κι' όλας. Πρώτα διόρθωσε κάποιο νιό που λεγε σε λάθος σκοπό τον "Διγενή", το σχετικό δηλ. ριζίτικο. Υστερα, το πε κι' ο ίδιος, καθώς και άλλα...»³⁰

Κι ήτανε τότες, οι ώρες που ξεκουράζονταν, που ανάπαιρνε, που δυνάμωνε! Ζούσε την ουσία της Κρήτης που τον γέννησε!... Κι όταν θα πενήσει στο θάνατο της πρώτης του συζύγου, της αγαπημένης του Μαρίας, θα τηρήσει πιστά, τα ανάλογα Κρητικά έθιμα:

Η συνέχεια στο επόμενο τεύχος...

24. Στεφ. Ι. Στεφάνου: «Ο Βενιζέλος, όπως τον έζησα από κοντά». τόμ. Α' σ. 119.

25. Στεφ. Ι. Στεφάνου: «Ο Βενιζέλος, όπως τον έζησα από κοντά» τόμ. Α' σ. 59-60.

26. Ειρήνης Ουσταγιαννάκη - Ταχατάκη: «Λαογραφικά σταχυολογήματα» Αρχάνες 1976, σ/ 113.

27. Περιοδ. «Κρητική Ψυχή», Χανιά τεύχ. 2. Οκτ. 1947. σ. 5 Κατά τον ανθολόγο του περιοδικού και τον λυράρη Κ. Μουντάκη (14.2.1986) την έλεγε ο Β. κλαίοντας που άφησε μόνη, λόγω της συμμετοχής του στις Επανάστασεις κ.λ. τη γυναίκα του και πέθανε...

28. Πληροφ. Ευαγγελία Χα Γεωργίου Κοντάκη, το γένος Ιωάννου Παυλάκη από τ' Αρχοντικό Σελίνου - Χανίων, ετών 64 (1986) γραμμ. γνώσεις: Δημοτικού Σχολείου.

29. Δες παραπάνω, στην περιγραφή του χορού της κουμπαριάς στη Μονή Σελίνου (χ/φο, σελ. 13.14)

30. Δήγησης γέρο Γιαννουδάκη, στην εκπομπή για τον Ελ. Βενιζέλο, του Φρ. Γερμανού, στην ΕΡΤ 1, της 18.3.1976.

Ελλάδα δεν είναι μόνο τα Χανιά

– Μία ακόμα σημαντική έκδοση ετοιμάζει το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας. Πρόκειται για το αρχείο του Μητροπολίτη Σμύρνης Χρυσόστομου που διασώθηκε από τον πρώην Αρχιεπίσκοπο Βιέννης Τσίτερ και θα εκδοθεί σε τρεις τόμους. Ο πρώτος περιλαμβάνει την εποχή 1902 – 1910, την πιο κρίσιμη, δηλαδή, περίοδο του Μακεδονικού Αγώνα, κατά την οποία ο Χρυσόστομος ήταν Μητροπολίτης Δράμας. Το δεύτερο μέρος αναφέρεται στις περιόδους προσφοράς στη Μητρόπολη Σμύρνης 1910–1914 και 1918–1922, δεδομένου ότι στο διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ των δύο αυτών περιόδων, ο Χρυσόστομος εξορίστηκε για τέσσερα χρόνια στην Κωνσταντινούπολη. Συγκλονιστικό είναι το περιεχόμενο των υπομνημάτων και των εκκλήσεων του ιεράρχη, στην προσπάθεια του να σώσει το ποίμνιό του, προς τους ηγέτες των συμμαχικών χωρών, όσο και προς τον βασιλιά Κωνσταντίνο και τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Το αρχείο, αξίζει να σημειώσουμε, απεστάλη από τον ίδιο το Μητροπολίτη Σμύρνης στην Ελλάδα, λίγες μέρες πριν την καταστροφή με τον κυβερνήτη ελληνικού αντιτορπιλικού και παραδόθηκε προς φύλαξη στο Σεβασμιώτατο Τσίτερ, ανιψιό του εθνομάρτυρα. Επίσης, αποφασίστηκε να διατεθεί ειδική αίθουσα στο νέο Πολιτιστικό Κέντρο της Εθνικής Τράπεζας, στο ανακαινιζόμενο ξενοδοχείο «Πατρίς» στην οδό Αγ. Κωνσταντίνου, για να τηρηθεί η ιστορική μνήμη που προέρχεται από τα αρχεία αυτά.

– Πανελλήνια έκθεση καλλιτεχνικής βιοτεχνίας και χειροτεχνίας διοργανώνει στο Βόλο, από τις 27 Νοεμβρίου έως 2 Δεκεμβρίου, ο ΕΟΜΜΕΧ, σε συνεργασία με τον Δήμο Βόλου.

– Δώρησε στο Μουσείο Βούρου – Ευταξία (της πόλεως των Αθηνών) μεγάλο αριθμό έργων Ελλήνων ζωγράφων του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ου αιώνα. Ο λόγος για την κυρία Αικατερίνη Αναστασιάδη, το γένος Κοσμά Στάθη, η συλλογή της οποίας ήταν από τις πρώτες με πίνακες Ελλήνων καλλιτεχνών στην Αθήνα. Το μουσείο Βούρου Ευταξία θα στεγάσει τη συλλογή Στάθη σε ειδικά αίθουσα του. Η τελετή εγκαίνιων της αίθουσας αυτής, έχει προγραμματιστεί για τις αρχές Νοεμβρίου.

– Μια νεαρή Ελληνίδα πήρε το πρώτο βραβείο ως η καλύτερη συγγραφέας της Αυστραλίας κάτω των 35 ετών για το 1992. Την ξέχωρη διάκριση κέρδισε η 23χρονη Φωτεινή Επανομή από την Περθ με ένα διήγημα γεμάτο... Ελλάδα. Η Επανομή κέρδισε το πρώτο βραβείο του λογοτεχνικού διαγωνισμού που διοργανώνει η έγκυρη ημερήσια εφημερίδα THE AUSTRALIAN. Τίτλος του διηγήματός της «Μουλάριστο πείσμα» και έμπνευσή της οι μύθοι της Ελληνικής επαρχίας, όπως τους θυμόταν ή ίδια ή τους άκουγε από τους γονείς της. Κορυφαίοι κριτικοί της Αυστραλίας χαρακτήρισαν το έργο της «αριστούργημα».

– Το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών στην περίοδο εξορμήσεως 1992–1993 εγκαινιάζει και νέους τρόπους εξυπηρέτησης, όσων αγαπούν την καλή μουσική και κατοικούν μακριά από την Αθήνα. Όσοι διαθέτουν πιστωτική κάρτα XIOS BANK VISA, CITIBANK VISA, IONOKARTA VISA, CASHCARD VISA και ΕΜΠΟΡΟΚΑΡΤΑ VISA, με την έναρξη της προπώλησης των εισιτηρίων για το κοινό, μπορούν να προαγοράσουν τις θέσεις τους στο τηλ. 72.82.333, δίνοντας τον αριθμό της κάρτας τους για να χρεωθεί ο λογαριασμός τους. Όσοι ενδιαφέρονται να παρακολουθήσουν κάποιες από τις εκδηλώσεις αλλά δεν διαθέτουν πιστωτική κάρτα, μπορούν να κάνουν κράτηση θέσης από το τηλέφωνο και να πληρώσουν με ταχυδρομική επιταγή ή με κατάθεση χρημάτων στο λογαριασμό του Μεγάρου Μουσικής 5 μέρες πριν από την εκδήλωση, για την οποία έχουν δηλώσει, ότι ενδιαφέρονται.

– Σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα στη Βοιωτία. Στη διάρκεια ανασκαφών που διενεργεί στην αρχαία Ακραιφία η έφορος Αρχαιοτήτων κ. Αγγ. Ανδρειωμένου, αποκαλύφθηκαν δύο ερυθρόμορφες κύλικες που χρονολογούνται γύρω στο 500 π.Χ. και φέρουν την υπογραφή του καλλιτέχνη που τις φιλοτέχνησε: «ΠΑΝΦΑΙΟΣ ΕΠΟΗΣΕΝ. Εξάλλου, στην ευρύτερη περιοχή της Θήβας βρέθηκε βάση αγάλματος του 4ου

π.Χ. αιώνα με τετράστιχο επίγραμμα που αναφέρει το όνομα του αναθέτη: «Λύσιππος Σικυώνος εποίησεν».

– Το έργο του Έλληνα δραματουργού Γιάννη Πάτη, «Αχιλλέας II» θα παρουσιάσει στη γαρχές Απριλίου 1993, το ρωσικό θέατρο «Κομισαρίζεφσκαγια» της Αγίας Πετρούπολης. Η συμφωνία για το ανέβασμα του έργου υπογράφηκε πριν από λίγο καιρό στην Πετρούπολη μεταξύ του διευθυντή του θεάτρου Γιούρι Σβάρτσκοφ και του Γιάννη Πάτη. Τον επόμενο χειμώνα το έργο θα παχτεί επίσης, στην Ελλάδα και τη Γερμανία.

– Μουσείο τοιχογραφιών μέσα σε εκκλησία. Το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο έδωσε άδεια να δημιουργηθεί ένα μικρό Μουσείο στον ιερό ναό Ανάληψης Λιβαδίου Κυθήρων. Εκεί θα τοποθετηθούν περίπου 70 τοιχογραφίες.

– Με 62 χορωδίες από όλο τον Κόσμο, μεταξύ τους και σχήματα από την μακρινή Ταϊβάν και τις νέες δημοκρατίες της Λεττονίας και Εσθονίας θα πραγματοποιηθεί το 4ο Διεθνές Φεστιβάλ Αθηνών, στην Αθήνα, από 12–15 Νοεμβρίου. Στο πλαίσιο του φεστιβάλ θα πραγματοποιηθεί βραδιά φολκλόρ με συμμετοχή 30 χορωδιών, χορευτικών συγκροτημάτων με ελληνικούς δημοτικούς χορούς και λαϊκών τραγουδιών. Οι εκδηλώσεις θα γίνουν στο «Παλλάς».

– Το συγκρότημα της αγοράς του Πύργου Ηλείας που χρονολογείται από το τέλος του 19ου αιώνα έχει συμπεριληφθεί στα μνημειακά κτίρια που θα επιχορηγηθούν από την ΕΟΚ για να αποκατασταθούν και να αναπαλαιωθούν. Το νεοκλασικό αυτό κτίριο προτείνεται να καλυφθεί με γυάλινη οροφή ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί και το χειμώνα όχι μόνο για εμπορικές συναλλαγές, αλλά και για πολιτιστικές δραστηριότητες.

– Η ιστορική απόφαση που έλαβε το Υπουργικό Συμβούλιο για την ίδρυση Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης στην Αθήνα δεν άφησε ασυγκίνητο τον Εθνάρχη μας. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής δέχθηκε στο Προεδρικό Μέγαρο την κ. Ελίζα Β. Γουλανδρή, την οποία και συνεχάρη για την απόφαση του Ιδρύματος Βασιλείου και Ελίζας Γουλανδρή να αναλάβει την ανέγερση και λειτουργία του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης. Την ίδρυση, άλλωστε, του μουσείου αυτού είχε ευθαρρύνει ο ίδιος ο κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής, προ διετίας. Όπως είναι ήδη γνωστό, ο Βασίλης και η Ελίζα Γουλανδρή – ιδρυτές και του Μουσείου Μοντέρνας Τέχνης στην Ανδρο – αναλαμβάνουν όχι μόνο να κτίσουν το κτίριο, αλλά να εξασφαλίσουν παράλληλα και τις προϋποθέσεις λειτουργίας του.

– Ο Κεκλιμένος Πύργος της Πίζας κρύβει ακόμα πολλά μυστικά κάτω από τα μυθικά θεμέλια του. Η τοπική εφορεία αρχαιοτήτων ανακάλυψε αυτή την εβδομάδα ένα ρωμαϊκό σπήλι που χρονολογήθηκε στον 3ο με 4ο αιώνα μ.Χ. σε θαυμάσια κατάσταση, με ένα πλήρες σύνολο πιστικών και αμφορέων. Δεν χρειάστηκε η σκαπάνη να φτάσει σε βάθος μεγαλύτερο του μέτρου για το εύρημα αυτό που αποδεικνύει ότι η Πίζα είχε επιλεγεί από την ρωμαϊκή εποχή για την εγκατάσταση οικισμών. Υπήρξε και ένα μακάβριο εύρημα, ο σκελετός ενός 10χρονου παιδιού, αρκετά μεταγενέστερος του ρωμαϊκού κυρίου, του 6ου μ.Χ. αιώνα. Δεν είναι η πρώτη φορά που έρχονται στο φως ρωμαϊκά λείψανα στο χώρο της Κιέζα Ντελ Νιτούμο και του Πύργου. Πλάι στα θεμέλια είχαν βρεθεί το 1950 αρκετές κατοικίες εύπορων Ρωμαίων της ίδιας εποχής με το πρόσφατο εύρημα. Το μικρό βάθος στο οποίο βρέθηκαν τα ερείπια δεν πρέπει να θεωρείται παράδοξο, δεδομένου ότι οι εργασίες γαι την εγκατάσταση της αποχέτευσης κατά τον 19ο αιώνα χαμήλωσαν το επίπεδο της πλατείας κατά δύο μέτρα.

– Τα Ελευσίνια Μυστήρια δεν θα ξεχαστούν. Το αντίθετο μάλιστα. Θα μάθουν γι' αυτά και οι μαθητές σε όλη την Ευρώπη. Ο λόγος για την παραγωγή ηλεκτρονικού δικτύου (βινεοκασέτα με λέιζερ) που θα παχτεί με χρήματα της ΕΟΚ και θα χρησιμοποιηθεί για εκπαιδευτικούς σκοπούς από σχολεία και ιδρύματα της Ευρώπης. Την άδεια παραγωγής αυτού του υπερέχοντος δίσκου με λέιζερ που ίσως κάποτε αλλάξει την μονότονη ζωή των μαθητών ζήτησε από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο το Μουσείο Μπενάκη με αίτηση του διευθυντή του κ. Αγγέλου Δεληβοριά.

– Ένα πρότυπο μουσείο θα αποκτήσει πολύ σύντομα ο Δήμος Μιδέας στην Αργολίδα. Πρόκειται για ένα λαογραφικό μουσείο που θα περιλαμβάνει διάφορες οικοσκευές, εργαλεία και μηχανές που χρησιμοποιούνταν στο παρελθόν. Τα μελλοντικά εκθέματα βρίσκονται στις αποθήκες του Δήμου και ανάμεσά τους περιλαμβάνονται αργαλειοί, σκεύη μαγειρικής, άροτρα, εξοπλισμός ελαιολαϊκών, μέγνη καπνού κ.λπ.

- Βραβείο για να ενθαρρύνει τη συνεργασία και την αλληλεγγύη μεταξύ της Ελλάδας, της Κύπρου και της Ομογένειας, καθώς και για την καλύτερη προβολή της εθνικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας της Κύπρου, προκηρύσσει ο Σύνδεσμος Εθνικής Αλληλεγγύης Ελλάδος - Κύπρου (ΣΕΚΑ). Αιτήσεις μέχρι 8/1/93 στη Γραμματεία του Συνδέσμου (Τ.Θ. 74240, 160.00 Αθήνα).

- Η ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων ετοιμάζεται από το BBC. Για το λόγο αυτό, φτάνει στην Ολυμπία συνεργείο του αγγλικού καναλιού για να κάνει λήψεις από το Αρχαίο Στάδιο της Ολυμπίας. Τις εργασίες θα επιβλέπει αρχαιολόγος από την τοπική Εφορεία Αρχαιοτήτων, όπως αποφάσισε το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο.

- Με τίτλο "Επιστήμη και Φιλοσοφία στη μουσική του αύριο" ολοκληρώθηκε στους Δελφούς το Διεθνές Συνέδριο Μουσικής Πληροφορικής που διοργάνωσε το Κέντρο Σύγχρονης Μουσικής Έρευνας και το Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών σε συνεργασία με το Columbia University της Νέας Υόρκης. Τιμώμενο πρόσωπο του συνεδρίου ήταν ο διεθνούς φήμης Έλληνας συνθέτης Ιάνης Ξενάκης που φέτος γιορτάζει τα 70 χρόνια του.

- Με τη φιλοδοξία να φωτισθούν μερικά από τα χαρακτηριστικά στοιχεία της προσωπικότητας του Μ. Αλεξάνδρου ετοιμάζεται πυρετωδώς η τηλεοπτική ταινία "Μάνα ενός θεού" (ντοκυμαντέρ με δραματοποιημένα στοιχεία) που τελεί υπό την αιγίδα της Γ.Γ.Ν.Γ. Είναι το πρώτο μέρος της τριλογίας, σε σενάριο σκηνοθεσία Νίκου Σοφινού. Τα γυρίσματα έχουν, σχεδόν, ολοκληρωθεί εκτός από κάποιες λήψεις στην Αίγυπτο και συμπληρωματικά γυρίσματα στο μακεδονικό χώρο. Από τα γυρίσματα της Αιγύπτου θα προκύψει ακόμα ένα ειδικό ντοκυμαντέρ προάγγελος της ταινίας με τίτλο "Ο Μακεδόνας Φαραώ".

- Στα πλαίσια του φετινού Φεστιβάλ της Καρπεντράς της Γαλλίας εκτός από τη συμμετοχή Γάλλων καλλιτεχνών συμπεριλαμβάνεται κι ένα αφιέρωμα στην Ελλάδα και την Μαργκερίτ Γιουρσενάρ. Η ηθοποιός Μαρί Λαφορέ θα διαβάσει επιλεγμένα κομμάτια της Γιουρσενάρ σε περιβάλλον κατασκευασμένο από δύο Έλληνες καλλιτέχνες, τον Παύλο και τον Σεμιτέκολο.

- Τεράστιας αρχαιολογικής και επιστημονικής αξίας ευρήματα, που έρχονται να προστεθούν στις εντυπωσιακές τοιχογραφίες που ανακάλυψε ο αρχαιολόγος Σπυρίδων Μαρινάτος, έφερε στο φως η αρχαιολογική σκαπάνη στο Αρκωτήρι της Σαντορίνης. Στην περιοχή, που ο αείμνηστος Μαρινάτος εντόπισε τη μεγάλη προϊστορική πόλη με τα πολυόροφα κτίρια και τις σπουδαίες τοιχογραφίες, μια άλλη ομάδα αρχαιολόγων, υπό τον κ. Ντούμα, ανακάλυψε σημαντικότητα πρωτοκυκλαδικά ειδώλια, τύπου "πλάστρο". Ο νέος θησαυρός της Σαντορίνης, πέρα από την αναμφισβήτητη αρχαιολογική του αξία, έχει και τεράστια επιστημονική σημασία, αφού: Τα ειδώλια - η ανακάλυψή τους γνωστοποιήθηκε στο ΥΠΠΟ - αποδεικνύουν, για πρώτη φορά, την πρώιμη εγκατάσταση Κρητών στην περιοχή του Αρκωτηρίου, στις αρχές της 3ης χιλιετίας π.Χ. Παράλληλα αναδεικνύουν τη σημαντική θέση που κατείχε η Σαντορίνη εκείνη την περίοδο στον πολιτιστικό και οικονομικό χάρτη του Αιγαίου. Όπως είχε αποδείξει ο καθηγητής Μαρινάτος (οι ανασκαφές της Σαντορίνης αποτέλεσαν το επιστέγασμα της προσφοράς του στην αρχαιολογία) η προϊστορική πόλη στο Αρκωτήρι είχε κατακωθεί από όγκους λάβας και τέφρας - γύρω στο 1500 π.Χ. - μετά την έκρηξη του ηφαιστείου της Θήρας. Την ίδια έκρηξη, που κατέστρεψε και τα μινωικά ανάκτορα στην Κρήτη.

- Ονόματα όπως αυτά του πανίστα Γ. Βακαρέλλη και ερμηνείες όπως αυτές του Ορόζκο και του τσελίστα Φ. Σελχάιμ, του Γεωργιανού Κουαρτέττου και του Λεωνίδα Καβάκου σφράγισαν τις εκδηλώσεις του νέου πολιτιστικού θεσμού στο Ναύπλιο, του "1ου Διεθνούς Φεστιβάλ του Μωρέ".

- Ένα μεγάλο, όσο και σημαντικό έργο, μια θεμελιακή μελέτη για τη γλώσσα μας έτσι όπως τη μιλούσαν οι Έλληνες όταν απελευθερωθήκαμε από τον τουρκικό ζυγό το 1821, παρουσιάστηκε σε συνέντευξη Τύπου που δόθηκε στο κτήριο της Παλαιάς Βουλής. Πρόκειται για το επτάτομο, 3.400 σελίδων, μεγαλειώδες έργο "Τα ελληνικά του Μακρυγιάννη με υπολογιστή" που επιμελήθηκε ο κ. Νίκος Κυριαζίδης. Συνεργάτες του, που τον συντρόφευσαν σ' αυτή του την πρωτοβουλία: ο κ. Καζάζης, καθηγητής Φιλολογίας που είχε αναλάβει το φιλολογικό μέρος, και ο κ. Μπριγκέ που, αν και Γάλλος, είναι πραγματικός φιλέλληνας και έκανε όλα τα προγράμματά του κομπόύτερ, ώστε να γίνει δυνατή η επεξεργασία του όγκου των κειμένων. Αξίζει να σημειώσουμε πως το έργο του Μακρυγιάννη περιέχει περί τις 200.000 λέξεις, τις οποίες οι τρεις συνεργάτες κατόρθωσαν να κατατάξουν και να βρουν τα λήμματα.

